

טיוטת הצעת חוק מטעם הממשלה:

הצעת חוק הטיס, התשס"ט – 2009

פרק א': פרשנות ותחולה

הגדרות

1. בחוק זה

"איש צוות" - בהפעלה מסחרית - אדם שהציב אותו מפעיל כלי טיס למילוי תפקיד בכלי הטיס בזמן טיסה, ובהפעלה פרטית - אדם הממלא תפקיד בכלי הטיס בזמן טיסה;

"דיני הטיס" - כהגדרתם בחוק רשות התעופה האזרחית, התשס"ה – 2005¹;

"האמנה" - אמנת התעופה האזרחית הבין-לאומית שנחתמה בשיקגו ב- 7 בדצמבר 1944², לרבות נספחיה ולרבות תיקוניה, במידה שישראל הצטרפה לתיקונים;

"הארגון" (ICAO) - ארגון התעופה האזרחית הבין-לאומית שנוסד על ידי האמנה;

"המנהל" - מנהל הרשות או מי שהוא הסמיך לענין חוק זה, כולו או מקצתו;

"הפעלה מסחרית" - הפעלת כלי טיס בתמורה;

"הפעלה פרטית" - הפעלת כלי טיס שאינה הפעלה מסחרית;

"הפעלת כלי טיס" - שימוש בכלי טיס, גרימה לשימוש בו, או הרשאה לשימוש בו למטרת טיסה, לרבות בשלט רחוק;

"הרשות" - רשות התעופה האזרחית שהוקמה לפי חוק רשות התעופה האזרחית, התשס"ה - 2005;

"השר" - שר התחבורה והבטיחות בדרכים;

"התליה" - הוראה המגבילה או המונעת שימוש בזכויות שהוענקו ברישיון לפי החוק;

¹ ס"ח התשס"ה, עמ' 130.

² כתבי אמנה 51, עמ' 1.

"חומר מסוכן" - פריט, חפץ או חומר, מסוג או בכמות אשר עלולים להוות סיכון לבריאות, לבטיחות, לרכוש או לסביבה והמפורטים ברשימה של ההוראות הטכניות או מסווגים על פיהן; לענין זה, "ההוראות הטכניות" – ההוראות הכלולות בספר "Technical Instructions for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air (Doc 9284) שאושרו והוצאו באופן תקופתי על ידי הארגון, ואשר עותק מהן מופקד לעיון הציבור במשרדי הרשות;

"טייס מפקד" - הטייס המפקד על אנשי הצוות והאחראי לניהולה הבטוח של הטיסה, ובהפעלה מסחרית - מפעיל כלי טיס מינהו לכך;

"כלי טיס" - כלי או מיתקן המיועד או המשמש לטיסה באוויר, שהוא אחד מאלה -

(1) נתמך בטיסה בעיקר על ידי כנף קבועה או סובבת;

(2) כלי או מיתקן אווירוסטטי;

(3) מצנח ממונע;

(4) כלי או מיתקן המופעל בהפעלה מסחרית כשהוא בלתי מאויש;

"כלי טיס זר" - כלי טיס שאינו רשום בפנקס הרישום ואינו כלי טיס של המדינה, או כלי טיס של מדינה זרה (State Aircraft) כמשמעותו בסעיף 4;

"כלי טיס ישראלי" - כלי טיס הרשום בפנקס הרישום;

"כלי טיס של המדינה" - כל כלי טיס שיוחד לשירות ממשלתי לא מסחרי של מדינת ישראל, ובכלל זה כלי טיס של צבא הגנה לישראל וכל כלי טיס שגויס לצבא הגנה לישראל לפי חוק רישום ציוד וגיוסו לצבא הגנה לישראל, התשמ"ז – 1987³;

"מדינה חברה" - מדינה שהיא צד לאמנה;

"מדינת הייצור" (State of Manufacture) - מדינה חברה שהיא בעלת סמכות שיפוט על הגורם האחראי להרכבתו הסופית (Final Assembly) של כלי הטיס;

³ ס"ח התשמ"ז, עמ' 56.

"מדינת המפעיל" (State of Operator) - מדינה חברה שבה מצוי מקום עסקיו המרכזי של המפעיל, ואם אין לו מקום עסקים מרכזי – מקום מושבו הקבוע (permanent residence);

"מדינת הרישום" (State of registry) - מדינה חברה שבה רשום כלי הטיס;

"מדינת התכ"ן" (State of Design) - מדינה חברה שהיא בעלת סמכות השיפוט על הגורם האחראי לתיכון הטיפוס (Type) של כלי הטיס;

"מנחת" - שטח יבשתי או ימי שאינו שדה תעופה, המיועד להמראה או לנחיתה של כלי טיס;

"מפעיל", לענין כלי טיס, בהפעלה מסחרית - מי שעוסק או מציע לעסוק במתן שירות באמצעות כלי טיס, למעט עובד טיס המקבל שכר בעד ביצוע תפקידו; בהפעלה פרטית - בעל כלי הטיס;

"מרחב הפיקוח התעופתי של ישראל" (TEL AVIV FIR) - המרחב האווירי הנתון לפיקוחה האווירי של ישראל שנקבע על ידי הארגון, שגבולותיו מפורסמים בפמ"ת;

"מתקן עזר לטיסה" - מתקן המשמש או מיועד לשמש כעזר לטיסה, כגון מתקן עזר לניווט אוירי או לביצוע תהליכי טיסה, מסלול נחיתה, המראה והסעה, מתקן קרקע לתקשורת עם כלי טיס ומתקן לתאורת סימון ואזהרה לכלי טיס;

"עובד טיס" - אדם הממלא תפקיד בקשר להטסה, הפעלה או בדק של כלי טיס, מתן שירותי תעבורה אוירית או הדרכה או אימון של עובדי טיס, שהשר קבעו כעובד טיס;

"פמ"ת" - פרסומי מידע תעופתי המהווים חלק משירותי מידע תעופתי כמשמעותם בסעיף 38;

"פנקס הרישום" - פנקס הרישום לכלי טיס ישראליים המתנהל לפי הוראות סעיף 20;

"ציוד תעופתי" - אחד מאלה -

(1) מכשיר, אבזר או ציוד, לרבות ציוד קשר וניווט, המיועד להתקנה בכלי טיס או המחובר אליו, ובלבד שאינו חלק מגוף כלי הטיס, מהמנוע או מהפרופלר שלו;

(2) ציוד ההטסה של כלי טיס בלתי מאויש ;

"רופא הרשות" - עובד הרשות שהינו רופא מורשה כמשמעותו בסעיף 2 לפקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז - 1976⁴ בעל הכשרה ברפואה תעופתית, שהשר, בהתייעצות עם שר הבריאות, מינהו לרופא הרשות ;
"רשות שדות התעופה" - רשות שדות התעופה שהוקמה לפי חוק רשות שדות התעופה, התשל"ז - 1977⁵ ;

"שדה תעופה" - שטח יבשתי או ימי לרבות כל מבנה מתקן וציוד שבו המשמש או המיועד לשמש, כולו או חלקו, לנחיתה, המראה, הסעה או חנייה של כלי טיס ;

"תעודת רפואית" - תעודה המאשרת את התאמתו הבריאותית של אדם למלא תפקיד של עובד טיס שניתנה או שתוקפה אושר -

(1) לעובד טיס בישראל או בכלי טיס ישראלי – בידי המנהל לפי הוראות סעיף 6 ;

(2) לאיש צוות בכלי טיס זר - בידי הרשות המוסמכת במדינת הרישום של כלי הטיס ;

"תעודת אוורור ופליטה" – תעודה המעידה על רמות פליטת מזהמים לאוויר ממנוע של כלי טיס, שניתנה, או שתוקפה אושר -

(1) לכלי טיס ישראלי - בידי המנהל לפי הוראות סעיף 17(ב) ;

(2) לכלי טיס זר - בידי הרשות המוסמכת במדינת הרישום שלו ;

"תעודת כושר טיסה" (Certificate of Airworthiness) - תעודה המעידה על כשירות אווירית של כלי טיס, מנוע או פרופלר שניתנה או שתוקפה אושר -

(1) לכלי טיס ישראלי - בידי המנהל לפי הוראות סעיף 15 ;

(2) לכלי טיס זר - בידי הרשות המוסמכת במדינת הרישום שלו ;

"תעודת רעש" – תעודה המעידה על רמות הרעש המותרות לכלי טיס שניתנה או שתוקפה אושר -

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 30, עמ' 594.
⁵ ס"ח התשל"ז, עמ' 182.

- (1) לכלי טיס ישראלי - בידי המנהל לפי הוראות סעיף 17(א);
- (2) לכלי טיס זר - בידי הרשות המוסמכת במדינת הרישום שלו;
- "תשתית אזרחית" – תשתית תעופה המשמשת או מיועדת לשימוש התעופה האזרחית, למעט שימוש אקראי בלבד;
- "תשתית תעופה" - שדה תעופה, מנחת, מרחב פיקוח על תעבורה אווירית, נתיב טיסה, פרוזדור טיסה, מיתקן עזר לטיסה;
- תחולה על כלי טיס 2. (א) חוק זה והוראות לפיו יחולו על הפעלת כלי טיס בישראל.
- (ב) על הפעלת כלי טיס ישראלי מחוץ לישראל יחולו הוראות אלה:
- (1) על הטסה ותמרון של כלי טיס ישראלי בטריטוריה של מדינה חברה יחול הדין שבתוקף באותה מדינה חברה;
- (2) על הטסה ותמרון מעל ים שאינו בשטח של מדינה חברה יחולו הוראות נספח 2 לאמנה;
- (3) יחולו הוראות לפי חוק זה, אלא אם כן נקבע אחרת או אלא אם כן הן סותרות את דין המדינה החברה הנוגעת בדבר או את הוראות נספח 2 לאמנה.
- (ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), נחתם הסכם בין ממשלת ישראל לבין ממשלת מדינה חברה לפי סעיף 83 תוספת (83bis) לאמנה, תחולת דינים הנוגעים להטסה ותמרון של כלי הטיס מחוץ לישראל, רישוי תחנת הטלגרף האלחוטי בכלי טיס ומפעילה, רישוי כושר האויר של כלי הטיס ורישוי הטייס ואנשי הצוות המפעילים את כלי הטיס תהא לפי הוראות אותו הסכם; להוראה זאת לא יהיה תוקף כלפי מדינות חברות אחרות אם ההסכם לא נרשם במועצת הארגון ופורסם בהתאם להוראות סעיף 83 תוספת לאמנה, או שדבר קיומו ותוכנו לא הועברו לידיעת המדינה החברה הנוגעת בדבר.
- (ד) על הפעלת כלי טיס זר שאינו רשום במדינה חברה יחולו הוראות חוק זה כאילו היה רשום במדינה חברה ויראו את מדינת מושבו של מפעיל כלי הטיס כמדינת הרישום וכמדינת המפעיל של אותו כלי טיס; לא יופעל כלי טיס כאמור בישראל אלא לאחר שמפעילו הוכיח למנהל כי מדינת הרישום שלו מיישמת אמות מידה השומרות על בטיחות טיסה שווה לזאת החלה בישראל.
- (ה) בחוק זה "בישראל" – לרבות מימי החופין של ישראל והמרחב האווירי שמעליהם.

תחולה על המדינה 3.

(א) חוק זה לא יחול על כלי טיס של המדינה ועל ציוד תעופתי המיועד להתקנה או לחיבור בכלי טיס של המדינה, אלא אם כן התיר זאת המנהל, לבקשת הגורם במדינה האחראי להפעלת כלי הטיס (בסעיף זה - הגורם המוסמך); על אף האמור -

(1) על הפעלת כלי טיס של המדינה תוך שימוש בתשתית אזרחית יחולו הוראות אלה:

(א) כלי הטיס לא יופעל אלא אם כן הגורם המוסמך אישר כי תחנת האלחוט בכלי הטיס תקינה, מותאמת לשימוש בתשתית תעופה כאמור, ומופעלת בידי איש צוות שהוסמך לכך בידו;

(ב) סעיפים 25, 26, 34 ו- 36 יחולו על הפעלתו של כלי הטיס;

(2) יחולו עליו הוראות פרק ו' בכפוף לאמור בסעיף 62.

(ב) חוק זה לא יחול על תשתית תעופה צבאית למעט תשתית כאמור כשהיא משמשת את התעופה האזרחית, שאז יחולו הוראות אלה -

(1) הפעלת כלי טיס אזרחי בשדה תעופה צבאי טעונות אישור המנהל, שינתן לאחר שנוכח כי שדה התעופה הצבאי ערוך ומתאים להפעלה בטוחה של כלי טיס אזרחי;

(2) חייל הנותן שירותי פיקוח על התעבורה האזרחית טעון רישיון מאת המנהל לפי פרק ב', לפי נוהל שיורה עליו המנהל בהתייעצות עם מפקד חיל האוויר;

(3) שימוש כלי טיס אזרחי במיתקן עזר לטיסה טעון אישור המנהל, שינתן לאחר שנוכח כי המיתקן כאמור מתאים להפעלה בטוחה של כלי טיס אזרחי.

סייג לתחולה - כלי 4.
טיס של מדינה זרה
(Sate Aircraft)

(א) כלי טיס שיוחד לשירותה של מדינה חברה, המשמש בשירות ממשלתי לא מסחרי, לרבות כלי טיס המשמש בשירות הצבא, המכס או המשטרה של מדינה חברה, לא יטוס מעל ישראל ולא ינחת בה, אלא באישור מאת הרשות המוסמכת כאמור בסעיף קטן (ג) ולפי תנאי האישור, והאישור מצוי בכלי הטיס כל עוד הוא נמצא במרחב הפיקוח התעופתי של ישראל.

(ב) כלי טיס כאמור בסעיף קטן (א) אשר קיבל אישור כאמור, יהא פטור מהוראות חוק זה, בכפוף לקבוע באישור, ואולם אם הוא עושה שימוש בתשתית אזרחית יחולו עליו הוראות סעיף 3(א)(1) בשינויים המחוייבים בנוסף על האמור באישור.

(ג) בסעיף זה, "הרשות המוסמכת" כל אחד מאלה-

- (1) מפקד חיל האוויר בצבא ההגנה לישראל - לגבי כלי טיס של מדינה זרה המשמש את צבאה והמוזמן על ידי צבא הגנה לישראל לצרכי אימונים משותפים או מטרה צבאית אחרת;
- (2) המנהל - לגבי כלי טיס של מדינה זרה שאינו אמור בפסקה (1).

פרק ב': רישוי עובדי טיס

- חובת רישיון עובד 5. (א) לא יעסוק אדם כעובד טיס ולא יועסק כאמור, ולא ימלא תפקידים של עובד טיס אלא אם כן יש בידו רישיון בתוקף לפי פרק זה ובהתאם לתנאיו.
- (ב) השר רשאי לקבוע בתקנות את כל אלה, ורשאי הוא לקבוע הוראות שונות לסוגים והגדרים שונים של עובדי טיס:
- (1) גיל מזערי לעובד טיס וגיל מרבי לטייס בהפעלה מסחרית ולמפקח על תעבורה אווירית;
 - (2) את ההשכלה, ההכשרה, הידע, המיומנות המקצועית והניסיון הנדרשים כתנאי לקבלת רישיון או לשימוש בו, והדרכים לבדיקתם;
 - (3) סיווג בטחוני הנדרש לקבלת רישיון לעובדי טיס לסוגיהם;
 - (4) דרישות לגבי העדר הרשעות פליליות, כתנאי לקבלת רישיון או לשימוש בו;
 - (5) בחינות שמבקש רישיון צריך לעמוד בהן לצורך קבלת הרישיון ובחינות שבעל רישיון צריך לעמוד בהן לצורך שמירת תוקפו או עשיית שימוש בזכויות המוקנות על פיו, היקפן, מועדן ותנאים מקדמיים שעל מבקש רישיון לקיים לפני ביצוען;
 - (6) ההליכים למתן רישיונות ולחידוש רישיונות לעובדי טיס, לרבות מסמכים, נתונים ומידע שעל מבקש רישיון להמציא לרשות לצורך קבלת רישיון;
 - (7) תנאים למתן תוקף בישראל לרישיונות לעובדי טיס שנתנה רשות מוסמכת במדינה חברה.
- (ג) המנהל ייתן רישיון למבקש שהתקיימו בו הדרישות שנקבעו לפי סעיף זה, לאותו סוג מקצוע טיס המבוקש על ידו.

התאמה בריאותית 6. של עובד טיס

(א) בסעיף זה, "עובד טיס" – עובד טיס בעל רשיון מסוג והגדר שהשר קבע שחלה לגביו דרישת התאמה בריאותית כתנאי לקבלת רישיון עובד טיס או לשימוש בו ;

(ב) לא יעסוק אדם כעובד טיס ולא יועסק כאמור, ולא ימלא תפקידים של עובד טיס, אלא אם כן בידו תעודה רפואית בתוקף המאשרת את התאמתו הבריאותית למלא תפקידים כאמור (להלן – תעודה רפואית), והוא כשיר מבחינת מצב בריאותו למלא אותם תפקידים.

(ג) בדיקות רפואיות לצורך קביעת התאמתו הבריאותית של אדם לעסוק או למלא תפקיד כעובד טיס לא יבוצעו אלא בידי רופא הרשות או רופא שהמנהל, בהמלצת רופא הרשות, הרשהו לכך, לאחר שנוכח כי ידיעותיו ברפואה תעופתית מספקות (להלן – רופא מורשה). המנהל יורה בנוהל על התנאים וההליכים להרשאת רופאים בידיו.

(ד) רופא הרשות יהיה אחראי על מתן תעודות רפואיות, למעט תעודות רפואיות שהשר קבע כי יינתנו בידי רופא מורשה, על פיקוח על פעולת הרופאים המורשים והנחייתם המקצועית, ועל מתן חוות דעת למנהל, לרבות בבואו להפעיל את סמכויותיו לפי החוק באשר לרישיונו של עובד טיס.

(ה) רופא המטפל בעובד טיס והרופא יודע כי האיש הוא עובד טיס והוא מאבחן אצלו מחלה וסבור כי אותו עובד טיס, בהשתמשו ברישיונו, עלול לסכן את עצמו או את זולתו מחמת אותה מחלה, ידווח על המחלה לרופא רשות.

(ו) לצורך הכרעה בדבר התאמתו הבריאותית של אדם לעסוק או למלא תפקידים כעובד טיס, חייב כל אדם, לרבות מטפל ומוסד רפואי כהגדרתם בחוק זכויות החולה, התשנ"ו – 1996⁶, על פי דרישת רופא הרשות או רופא מורשה, למסור להם כל מידע המצוי בידיו לגבי מצבו הבריאותי של האדם שכשירותו הרפואית כאמור נבחנת. לענין זה "אדם" – לרבות המדינה. רופא הרשות ורופא מורשה לא ימסרו מידע שהגיע לידיהם לפי סעיף זה, אלא למי שהוסמך לכך על פי דין או ברשות בית המשפט.

⁶ ס"ח התשנ"ו, עמ' 327.

(ז) השר רשאי לקבוע את התנאים לקביעת התאמתו הבריאותית של אדם למלא תפקיד של עובד טיס, לרבות התנאים וההליכים לבדיקת ההתאמה הבריאותית לראשונה, באופן תקופתי ובבדיקות ביקורת, את תקופת תוקפה של תעודה רפואית, ואת הליכים לערר על החלטות של רופא הרשות ורופא מורשה בדבר התאמה בריאותית של אדם למלא תפקיד של עובד טיס; תקנות כאמור יקבעו בהתייעצות עם שר הבריאות.

שכרות וסמים 7. עובד טיס לא יימצא בכלי טיס, לא יפעילו ולא ייתן שירות במסגרת תפקידו כשהוא נתון תחת השפעתו של משקה משכר, או של סם מסוכן כהגדרתו בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג – 1973,⁷ או של תרופות מסוג ובמינון שרופא הרשות הנחה כי הן פוגעות בכשירותו של אדם לשמש במקצוע הטיס; הנחיות רופא הרשות לענין זה יפורסמו בפמ"ת.

רישיון למי שבעליו 8. (א) ניתנו רישיון או תעודה רפואית לעובד טיס לפי פרק זה למי שלא נתמלאו לגביו, במלואם, התנאים הבין-לאומיים שנקבעו לפי האמנה לרישוי עובד טיס מאותו סוג, תצוין ותפורט אי ההתאמה כאמור ברישיון או בתעודה הרפואית של אותו אדם.

אינו ממלא
במלואם את תנאי
האמנה

(ב) מי שברישיונו או בתעודה הרפואית שלו צוינה הערה לפי סעיף קטן (א) לא ישמש כאיש צוות בכלי טיס ישראלי, כאשר כלי הטיס נמצא במדינה חברה כאמור, אלא באישור של הרשויות המוסמכות של אותה מדינה.

שינוי, הגבלה או 9. (א) המנהל, לאחר שנתן לעובד הטיס הזדמנות להשמיע טענותיו, רשאי לשנות רישיון עובד טיס, להגבילו, להתנות בו תנאים, להתלותו עד למילוי תנאים שיורה עליהם, או, אם הותלה הרישיון בנסיבות האמורות בפסקה (6) להלן - עד תום החקירה האמורה בפסקה זו או עד לקבלת דוח ראשוני לגבי ממצאי החקירה, בהתקיים אחד מאלה:

התליה של רישיון
וביטול של רישיון
פרטי

(1) הרישיון ניתן על יסוד מידע כוזב או שגוי, אשר אילו היה ידוע למנהל כי הוא כוזב או שגוי לפני מתן הרישיון, סביר להניח כי לא היה נותן את הרישיון;

(2) חדל להתקיים בבעל הרישיון, או הופר לגביו, תנאי מהתנאים לקבלת הרישיון;

⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 27, עמ' 526.

(3) בעל הרשיון עבר עבירה פלילית בכלי טיס, לגבי כלי טיס או תוך שימוש בכלי טיס;

(4) בעל הרשיון גילה רשלנות, חוסר מיומנות או חוסר ידע במילוי תפקידו במסגרת הרשיון;

(5) בעל הרשיון הפר הוראה לפי חוק זה או לפי דיני הטיס;

(6) בעל הרשיון היה מעורב באירוע בטיחותי הנחקר לפי פרק ו'.

(ב) ראה המנהל כי יש צורך דחוף להתלות רישיון בהתקיים אחת או יותר מהנסיבות האמורות בסעיף קטן (א), רשאי הוא, אם הדבר חיוני לשם הגנה מיידית על חיי אדם או על שלום הציבור, להתלות את רישיונו של אותו אדם בלי שניתנה לו הזדמנות להשמיע טענותיו, ובלבד שתינתן לו הזדמנות כאמור בהקדם האפשרי לאחר ההתליה.

(ג) לגבי עובד טיס בעל רשיון פרטי, רשאי המנהל, לאחר שנתן לעובד הטיס הזדמנות להשמיע טענותיו, לבטל את הרשיון הפרטי של אותו עובד או להתלותו לתקופה של עד ששה חודשים, אם התקיימו אחת או יותר מהעילות המנויות בסעיף 9(א) בנסיבות שלדעת המנהל בשל חומרתן יש לבטל את רשיון עובד טיס או להתלותו כאמור; בסעיף זה, "רישיון פרטי" – רשיון עובד טיס המעניק זכויות להפעלה פרטית או המעניק זכויות לבעל כלי טיס לתחזוקת כלי טיס שלו המופעל בהפעלה פרטית.

(ד) בעל רישיון שרישיונו הותלה, והוא לא מילא אחר התנאים שהורה עליהם המנהל לפי סעיף קטן (א) תוך תקופה העולה על שנה מיום ההתליה כאמור, יבוטל רישיונו, ויחולו הוראות סעיף 33(ה).

(ה) החלטות המנהל לפי סעיף זה הנוגעות להתאמתו הבריאותית של עובד טיס למילוי תפקידו יינתנו לאחר התייעצות ברופא הרשות.

מינוי ועדת רישוי 10. (א) שר המשפטים, בהתייעצות עם השר, ימנה יושב ראש לוועדת הרישוי שהנו משפטן הכשיר להתמנות כשופט בית משפט שלום, בעל ידע בדיני הטיס, וממלא מקום קבוע שמתקיימים בו התנאים כאמור.

(ב) השר ימנה את חברי ועדת הרישוי כלהלן:

(1) רשימת חברים המורכבת מעובדי טיס שתכלול לפחות שלושה עובדי טיס מכל סוג, שהם בעלי ניסיון של חמש שנים לפחות במילוי תפקיד של עובד טיס מאותו סוג, ואשר הומלצו על ידי הגופים המייצגים לדעת השר את ציבור בעלי רישיונות עובדי הטיס מאותו סוג;

(2) רשימת חברים המורכבת מעובדי מדינה ואנשי ציבור שהגיש המנהל, אשר לפחות שניים מתוכם הם עובדי הרשות.

11. הרכב מותב ועדת הרישוי תדון במותב של שלושה והם -

הרישוי

(1) יושב ראש המותב – יושב ראש ועדת הרישוי או ממלא מקומו שמונו לפי סעיף 10(א);

(2) חבר מותב - בעל רישיון עובד טיס מאותו סוג לגביו דנה הועדה, שימונה למותב על ידי יושב ראש המותב, מתוך רשימת עובדי הטיס שמונתה לפי סעיף 10(ב)(1);

(3) חבר מותב - נציג ציבור או עובד מדינה שימונה למותב בידי יושב ראש המותב, מתוך רשימת נציגי ציבור ועובדי מדינה שמונתה לפי סעיף 10(ב)(2); בבקשה לביטול או התליית רישיון עובד טיס לפי סעיף 12(ב)(1) ימונה למותב חבר שהוא עובד הרשות; בערעור על החלטת המנהל לפי סעיף 12(ב)(2) ימונה למותב חבר שאינו עובד הרשות.

12. (א) בסעיף זה "רשיון מסחרי" – רשיון עובד טיס שאינו רשיון פרטי כמשמעותו בסעיף 9(ג).

ההליכים בפני ועדת הרישוי וסמכויותיה

(ב) ועדת הרישוי תידון באלה -

(1) בקשת המנהל לבטל רשיון מסחרי של עובד טיס או להתלותו לתקופה של עד 6 חודשים;

(2) ערעור על החלטות המנהל לפי סעיף 9.

(ג) התקיימו לגבי עובד טיס בעל רשיון מסחרי אחת או יותר מהעילות המנויות בסעיף 9(א) לשינוי, הגבלה או התליה של רשיון, וסבר המנהל כי בשל חומרת הנסיבות יש לבטל רשיון מסחרי שניתן לאותו עובד טיס או להתלותו לתקופה שלא תעלה על 6 חודשים, רשאי הוא להגיש בקשה לוועדת הרישוי לבטל או להתלות את הרשיון כאמור. המנהל רשאי להתלות את רשיונו של עובד הטיס עד להכרעת ועדת הרישוי בבקשה. ועדת הרישוי רשאית לבטל או להתלות את רשיון עובד הטיס או לדחות את הבקשה לביטול או התליה של הרשיון וכן להמליץ למנהל בכל עניין שיתעורר בפניה תוך כדי הדיון, ככל שתמצא לנכון. דחתה הועדה את הבקשה רשאי המנהל להפעיל את סמכותו לפי סעיף 9(א).

(ד) הרואה עצמו נפגע מהחלטת המנהל לפי סעיף 9, באשר לרשיון עובד טיס, רשאי לערור עליה בפני ועדת הרישוי. ועדת הרישוי רשאית לאשר את החלטת המנהל, לבטלה, לשנותה, להורות על עריכת דיון נוסף בפני המנהל, להמליץ למנהל על עריכת בדיקה מחודשת של הענין או להמליץ לו על כל ענין שיתעורר בפניה תוך כדי הדיון, ככל שתמצא לנכון.

(ה) שר המשפטים בהתייעצות עם השר יקבע את המועד וההליכים להגשת בקשות ועררים לוועדת הרישוי, את סדרי עבודתה של הועדה ואת סמכויותיה.

13. בית ספר להוראת טיס לא ייתן אדם שירותי הוראה או הדרכה לצורך קבלת רישיון עובד טיס אלא אם כן קיבל רישיון להפעיל בית ספר להוראת טיס מאת המנהל, לאחר שהוכיח כי הוא ערוך ומצויד למתן השירותים כאמור, והדבר מתבצע לפי התנאים שהורה עליהם המנהל ברישיון ותנאים שקבע השר לענין זה, אלא אם כן קבע השר אחרת ולפי התנאים שקבע.

פרק ג': כלי טיס – רישוי, רישום, סימון והפעלה

סימן א': רישוי כלי טיס

14. תכנון וייצור של כלי טיס וציוד תעופתי (א) לא יתכן אדם כלי טיס המיועד להפעלה, או מנוע או פרופלר של כלי טיס המיועד להפעלה אלא אם כן הדבר מתבצע בפיקוח המנהל ולפי תנאים שהורה עליהם במטרה להבטיח כי נתמלאו בכלי הטיס כל התנאים הישימים הנדרשים להבטחת כשירותו לטיסה, אלא אם כן קבע השר אחרת.

(ב) לא ייצר אדם כלי טיס, מנוע או פרופלר של כלי טיס אלא אם כן התקיימו שני אלה-

(1) המנהל נתן לכלי הטיס, למנוע או לפרופלר תעודת סוג או הכיר בתעודת סוג שניתנה לו בידי מדינה אחרת, או אישר את ייצור כלי הטיס, המנוע או הפרופלר לפי תקן שהכיר בו.

(2) הוא קיבל רישיון מאת המנהל לייצר את כלי הטיס, המנוע או הפרופלר, לאחר שהוכיח כי הוא ערוך ומצויד לייצור, בהתאם לתהליכי הייצור הנדרשים, והדבר מתבצע בפיקוח המנהל ולפי התנאים שהורה עליהם ברישיון.

(ג) לא יתכן אדם ולא ייצר ציוד תעופתי אלא על פי תקן שהכיר בו המנהל, ואלא אם כן הוא קיבל לכך רישיון מאת המנהל, לאחר שהוכיח כי הוא ערוך ומצויד לייצור, בהתאם לתהליכי הייצור הנדרשים, והדבר מתבצע בפיקוח המנהל ולפי התנאים שהורה עליהם המנהל ברישיון.

15. כשירות אוירית (א) לא יפעיל אדם כלי טיס אלא אם כן לכלי הטיס תעודת כושר טיסה תקפה ונתמלאו בו כל כללי כושר האויר הישימים שעל בסיסם ניתנה תעודת כושר הטיסה.

(ב) השר רשאי לקבוע -

(1) את התנאים לבדיקה ראשונית ותקופתית של הכשירות האוירית של כלי טיס, במטרה לוודא רציפות כשירותו האוירית;

(2) את התנאים וההליכים למתן תעודת כושר טיסה לכלי טיס ולחידושה;

(3) את המסמכים, הנתונים והמידע שיש להמציא לרשות לצורך העמדת כלי הטיס לבדיקת כשירותו האוירית וקבלת תעודת כושר טיסה;

(4) חובות שיחולו על מפעיל כלי טיס או מי שאחראי על בדק כלי טיס, במטרה להבטיח רציפות כשירותו האוירית של כלי הטיס לרבות בקרות נזק.

16. מכשירים וציוד תעופתי (א) לא יפעיל אדם כלי טיס אלא אם כן מצוי ומותקן בו הציוד התעופתי שקבע השר, והוא תקין ומופעל בידי מי שהורשה לכך בהתאם לתנאים שקבע השר לענין זה.

(ב) השר יקבע את הציוד התעופתי שכלי טיס חייב להיות מצויד בו, לשם הפעלתו הבטוחה, בהתאם לסוג כלי הטיס ולסוג הפעלתו.

17. תקני רעש פליטה ואוורור (א) לא יפעיל אדם כלי טיס שקיימת לגביו חובת עמידה ברמות רעש כמפורט בכרך הראשון לנספח 16 לאמנה אלא אם כן ניתנה לכלי הטיס תעודת רעש ונתמלאו בו כל כללי השמירה על איכות הסביבה הישימים שעל בסיסם ניתנה התעודה כאמור.

(ב) לא יפעיל אדם כלי טיס שקיימת לגביו חובת עמידה ברמות אוורור דלק ופליטת גזים כמפורט בכרך השני לנספח 16 לאמנה אלא אם כן ניתנה לכלי הטיס תעודת אוורור ופליטה ונתמלאו בו כל כללי השמירה על איכות הסביבה הישימים שעל בסיסם ניתנה התעודה כאמור.

(ג) השר, בהתייעצות בשר להגנת הסביבה, רשאי לקבוע בתקנות -

(1) את התנאים וההליכים למתן תעודת רעש ותעודת אוורור ופליטה לכלי טיס ישראלי, חידושה, התלייתה או ביטולה;

(2) את המסמכים, הנתונים והמידע שעל מפעיל כלי טיס ישראלי להמציא למנהל לצורך העמדת כלי הטיס לבדיקות ולקבלת תעודת רעש ותעודת אוורור ופליטה;

(3) חובות מפעיל לצורך שמירה על רמות רעש ופליטת מזהמים מותרות;

(4) התנאים וההליכים להכרה בתעודת רעש ותעודת אוורור ופליטה שנתנה לכלי טיס מדינת הרישום שלו.

18. פעולות תיקון, שינוי, תחזוקה או שיפוץ לכלי טיס, לא יבצע אדם פעולות תיקון, שינוי, תחזוקה או שיפוץ לכלי טיס, מנועיו, מדחפיו או לציוד תעופתי, אלא אם כן קיבל לכך רישיון או אישור מאת המנהל, לאחר שהוכיח כי הוא ערוך ומצויד לביצוע הפעולות כאמור, בהתאם לתהליכים הנדרשים, והדבר מתבצע לפי התנאים שהורה עליהם המנהל ברישיון או באישור, לפי הענין, ותנאים שקבע השר לענין זה.

(ב) מפעיל כלי טיס לא יקבל שירותי תיקון, שינוי, תחזוקה או שיפוץ לכלי הטיס, מנועו, מדחפו או לציוד תעופתי שלו, אלא ממי שהורשה לכך לפי סעיף קטן (א).

סימן ב': רישום וסימון כלי טיס

19. רישום כלי טיס (א) לא יפעיל אדם כלי טיס אלא אם כן נתקיים אחד מאלה:

(1) אם כלי הטיס כשיר לרישום בפנקס הרישום – הוא רשום בפנקס הרישום;

(2) אם כלי הטיס אינו כשיר לרישום בפנקס הרישום – הוא רשום במירשם של מדינה חברה או שהוא כלי טיס של המדינה או כלי טיס של מדינה זרה כמשמעותו בסעיף 4.

(ב) כלי טיס הרשום במרשם של מדינה חברה אינו כשיר לרישום בפנקס הרישום ולא יירשם בו.

(ג) השר יקבע את תנאי הכשירות לרישום כלי טיס בפנקס הרישום, במטרה להבטיח זיקה מספקת בין כלי הטיס לישראל, ובמטרה להבטיח כי לא יהיה ברישום פגיעה בבטחון המדינה או ביחסי החוץ שלה.

פנקס הרישום
ותוקף הרישום

20.

(א) המנהל אחראי לניהול פנקס רישום לצורך רישום כלי טיס בישראל ולמתן תעודות רישום. בפנקס רישום יירשמו, לגבי כלי טיס הרשום בו, שם בעליו ותוארו המשפטי, שיעבודים ועיקולים שהוטלו עליו, סימני הלאומיות והרישום שלו, פרטי הייצור שלו ופרטים נוספים כפי שיקבע השר.

(ב) השר רשאי לקבוע בתקנות את כל אלה :

(1) התנאים וההליכים לרישום כלי טיס בפנקס הרישום, לשינוי הרישום, השעייתו, ביטולו או מחיקתו, לרבות המסמכים והנתונים שעל בעל כלי טיס להמציא למנהל לצורך כך ;

(2) ההליכים לרישום שיעבודים ועיקולים בפנקס הרישום ;

(3) ההליכים לרישום העברת בעלות בכלי טיס ישראלי ;

(4) ההליכים למתן תעודת רישום ;

(5) הפרטים שירשמו בפנקס הרישום ;

(6) כל הוראה אחרת הנחוצה לניהול פנקס הרישום ומתן תעודות רישום ;

(ג) לא יהא ברישום כלי טיס בפנקס הרישום משום הוכחת בעלות עליו.

(ד) פנקס הרישום יהיה פתוח לעיון הציבור לאחר תשלום אגרות , ובכפוף לנהלים שיורה עליהם המנהל.

(ה) המנהל רשאי למסור מידע מפנקס הרישום כלהלן :

(1) מידע לגבי כלי טיס רשום מסוים והבעלות בו , על פי בקשת מדינה חברה או הארגון ;

(2) דו"חות לגבי הבעלות והשליטה בכלי טיס רשומים המופעלים בטיסות בין-לאומיות, לבקשת הארגון ולפי הנחיותיו.

21. (א) כלי טיס הרשום בפנקס הרישום הוא כלי טיס בעל נתינות ישראלית.

נתינות כלי
טיס

(ב) כלי טיס שאינו ישראלי הוא בעל הנתינות של המדינה שבה הוא רשום.

22. כלי טיס יסומן בסימני לאומיותו ורישומו לפי התנאים שקבע השר. סימון כלי טיס

סימן ג': הפעלת כלי טיס

23. תנאים מקדמיים לא יפעיל אדם כלי טיס אלא אם כן מתקיימים כל אלה :

- (1) על כלי הטיס מסומנים סימני לאומיותו ורישומו ;
- (2) כלי הטיס כשיר לטיסה ויש לו תעודת כושר טיסה ;
- (3) הציוד התעופתי המזערי הנדרש להפעלתו הבטוחה של כלי הטיס תקין ;
- (4) תחנת האלחוט בכלי הטיס תקינה ומופעלת בידי איש צוות המוסמך לכך לפי דיני מדינת הרישום של כלי הטיס ;
- (5) בכלי הטיס אנשי צוות במספר ובתפקידים לפי דיני מדינת הרישום של כלי הטיס ;
- (6) בכלי הטיס מצויים המסמכים הבאים, אלא אם כן השר קבע אחרת :

- (א) תעודת הרישום של כלי הטיס ;
- (ב) תעודת כושר הטיסה של כלי הטיס ;
- (ג) רשיונות ותעודות רפואיות מתאימים ותקפים של כל אחד מאנשי הצוות ;
- (ד) אם הוא מוביל נוסעים - רשימה של שמות הנוסעים, יעד טיסתם ומקום עלייתם לכלי הטיס ;
- (ה) אם הוא מוביל מטען או דואר - שטר המטען והמצהר של הטובין או דברי הדואר המובלים בכלי הטיס, לפי הענין ;
- (ו) יומן רישום טיסות של כלי הטיס ;
- (ז) רישיון תקף לתחנת האלחוט ;
- (ח) כל מסמך אחר בהתאם לדיני המדינה בה הוא רשום, או שהשר קבעו בתקנות.

24. רשיון להפעלה מסחרית
- (א) אזרח ישראלי, תושב קבוע בישראל, או תאגיד שהתאגד בישראל שמקום עסקיו המרכזי הוא בישראל ושהשליטה בו, כהגדרתה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1968, היא של אזרח ישראלי או של תושב קבוע בישראל, רשאים להגיש בקשה לקבלת רשיון הפעלה לפי סעיף זה.
 - (ב) לא יפעיל אדם כלי טיס בהפעלה מסחרית, אם בסיס פעילותו הוא בישראל, אלא אם כן בידו רשיון הפעלה שניתן מאת המנהל.

(ג) המנהל לא ייתן רשיון הפעלה לפי סעיף זה אלא אם כן הוכח לשביעות רצונו, לאחר בדיקה יסודית, שמבקש הרשיון ערוך ומצויד למתן השירות באופן הולם, והוכיח את יכולתו להפעלה בטוחה, הכל בהתאם להוראות חוק זה והוראות שנקבעו לפיו.

(ד) המנהל רשאי לקבוע תנאים ברישיון המסדירים את אלה:

(1) כלי הטיס, המנועים, הפרופלרים והציוד התעופתי שעל בעל רשיון ההפעלה להשתמש בהם;

(2) סוגי ההפעלה שמותר לבעל רשיון ההפעלה לבצע באמצעות כלי הטיס;

(3) הכשרתם וניסיונם של עובדי הטיס המועסקים על ידי בעל רשיון ההפעלה;

(4) רמת תחזוקה נאותה שבעל רשיון ההפעלה יקיים;

(5) נתיבי הטיסה ואזורים שבעל רשיון ההפעלה מורשה לפעול בהם, ונוהלי המבצעים שינהג לפיהם;

(6) מניעה או צמצום פגיעה בסביבה;

(7) הובלת חומרים מסוכנים;

(8) דרכים ואמצעים שבהם יבטיח בעל רשיון הפעלה תשלום פיצויים בעד נזק, לרבות נזק לצד שלישי, שנגרם עקב הפעלת כלי הטיס;

(9) כל דבר הקשור בהפעלת כלי הטיס ובשירותים הדרושים להפעלתם.

(ה) בעל רשיון הפעלה אחראי לתחזוקתם והפעלתם של כלי הטיס שהוא מפעיל, באופן המבטיח את הפעלתם הבטוחה, ובהתאם לחוק זה, ולתקנות והוראות שנקבעו לפיו.

25. חוקי האוויר (א) לא יפעיל אדם כלי טיס בנסיבות שיש בהן כדי לגרום סכנה לחיי אדם או לרכוש לרבות בנסיבות הקשורות לגובה הטיסה, נתיב הטיסה וקרבתו לבני אדם, למבנים או לכלי טיס אחר, אופן הטיסה, או כל נסיבה אחרת.

(ב) לא יצנח אדם מכלי טיס ולא יטיל ממנו כל חפץ ולא ירסס כל חומר מכלי טיס, לא יגרור דבר באמצעות כלי טיס, לא יבצע טיסה אוירובטית או טיסה במבנה או טיסה לשם צילום מהאוויר אלא בהתאם לתנאים שקבע השר.

(ג) לצורך שמירה על בטיחות הטיסה רשאי השר לקבוע תקנות לתעבורה האווירית ובכלל זה:

(1) הוראות לגבי טיסתם של כלי טיס;

(2) הוראות שתכליתן הגנתם וזיהוים של כלי טיס;

(3) הוראות שתכליתן הגנה על חיי אדם ורכוש שעל הקרקע;

(4) הוראות שתכליתן ניצול יעיל של המרחב האווירי.

חומרים מסוכנים 26. (א) בסעיף זה "הובלה", של חומר מסוכן - כל הפעולות שמבצע מפעיל

מקבלת החומר המסוכן להובלה אווירית ועד למסירתו לאחר ההובלה האווירית ובכלל זה אחסונו, שינועו, טעינתו, פריקתו והובלתו האווירית.

(ב) לא יובל חומר מסוכן בכלי טיס, אלא על ידי בעל רשיון הפעלה לפי סעיף 24 או רשיון הפעלה מאת מדינת המפעיל שלו.

(ג) לא יוביל אדם חומר מסוכן בכלי טיס ולא יפעיל חומר מסוכן בכלי טיס אלא בהתאם לתנאים שקבע השר.

(ד) לא ימסור אדם חומר מסוכן להובלה בכלי טיס אלא אם כן הוא סיווגו, ארז אותו, סימנו, תייגו ומסר מידע לגביו למפעיל, הכל כפי שיקבע השר. לא יקבל מפעיל חומר מסוכן להובלה בכלי טיס אלא אם כן נתקיימו לגביו כל התנאים כאמור בסעיף קטן זה.

(ה) השר רשאי לקבוע תנאים להובלת חומרים מסוכנים ולהדרכתם של עובדי טיס להכרה וזיהוי של חומרים מסוכנים.

(ו) תקנות לפי סעיף זה יותקנו בהתאם לנספח 18 לאמנה ולהוראות הטכניות כמשמעותן בהגדרה "חומר מסוכן", והן טעונות התייעצות עם השר להגנת הסביבה.

(ז) במקרים דחופים, אם הדבר נחוץ להגנת חיי אדם, הסביבה או רכוש, המנהל רשאי לפטור אדם מהוראות שנקבעו לפי סעיף זה, ובלבד ששוכנע כי יינקטו צעדים מתאימים לשמירת רמת בטיחות שוות ערך לזאת הנשמרת על ידי ההוראות כאמור.

פרק ד': תשתיות תעופה

27. (א) מרחב הפיקוח התעופתי של ישראל הוא משאב לאומי והקצאתו לתעופה האזרחית או הצבאית תקבע על ידי השר ושר הבטחון, ובהעדר הסכמה ביניהם, על ידי הממשלה בהחלטה.

(ב) המנהל מוסמך לתכנן, לפתח, ולגבש מדיניות באשר לשימושים במרחב הפיקוח התעופתי של ישראל שהוקצה לשימוש התעופה האזרחית לפי סעיף קטן (א).

(ג) קביעת נקודות ונתיבים שדרכם יעבור כלי טיס כשהוא נכנס לישראל, יוצא ממנה או חולף בשמיה תיעשה לפי האמור בסעיף קטן (א) בהתייעצות בשר להגנת הסביבה.

(ד) משנקבעו נקודות ונתיבים כאמור בסעיף קטן (ג), לא יעבור כלי טיס בישראל אלא דרכם. הוראה זאת לא תחול על כלי טיס שנאלץ לנחות או לשנות את מסלול טיסתו מחמת תאונה או מזג אוויר, כוח עליון או נסיבות כאמור בסעיף 70(ב), ובלבד שאם כלי הטיס כאמור הגיע לישראל ממדינת חוץ הוא יבצע, סמוך ככל הניתן לאחר נחיתתו בישראל, את ההליכים הכרוכים בכניסת בני האדם והמטען שבו לישראל לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב - 1952⁸ בהתאם להוראות קצין ביקורת גבולות או בקר גבולות כמשמעותם בחוק האמור ולפי פקודת המכס [נוסח חדש]⁹ בהתאם להוראות המנהל כהגדרתו בסעיף 1 לפקודה האמורה.

28. (א) מרחב הפיקוח התעופתי של ישראל הוא מרחב אווירי מבוקר; לא יתן אדם שירותי פיקוח על התעבורה האווירית האזרחית אלא אם כן ניתן לו רישיון לכך מאת המנהל, והדבר מתבצע לפי התנאים שהורה עליהם המנהל ברישיון ותנאים שקבע השר לענין זה.

(ב) המנהל לא ייתן רישיון למתן שירותי פיקוח על התעבורה האווירית אלא אם כן נתקיימו כל אלה:

(1) מבקש הרישיון הוכיח, להנחת דעתו של המנהל, כי הוא ערוך ומצויד למתן השירותים כאמור באופן המבטיח את בטיחות התעופה;

⁸ ס"ח התשי"ב, עמ' 354.

⁹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 3, עמ' 39.

(2) אם מבקש הרשיון מבקש לספק שירותים כאמור לטיסות בין-לאומיות – המנהל שוכנע כי מבקש הרשיון ממלא אחר התנאים הקבועים בנספח 11 לאמנה הנוגעים להפעלתו של השירות לטיסות בין-לאומיות.

(ג) לא יפעיל אדם כלי טיס במרחב הפיקוח התעופתי של ישראל אלא אם כן נתקיימו כל אלה:

(1) הטיסה אושרה מראש בידי הגורם המוסמך לפיקוח על התעבורה האווירית באותו אזור אלא אם כן השר קבע אחרת;

(2) ההפעלה היא בהתאם להוראות הגורם המוסמך לפיקוח על התעבורה האווירית באותו אזור;

(3) ההפעלה היא בהתאם להוראות התעבורה האווירית שהורה המנהל לפי סעיף 36. הוראה לפי פסקה (2) גוברת על הוראות כאמור.

(א) לא יקים אדם ולא יפעיל שדה תעופה או מנחת ולא ירשה המראה או נחיתה של כלי טיס בהם, אלא לפי רישיון מאת המנהל, והדבר מתבצע לפי התנאים שהורה עליהם המנהל ברישיון ותנאים שקבע השר לענין זה. הקמה והפעלה של 29. שדות תעופה ומנחתים

(ב) המנהל רשאי לקבוע תנאים ברישיון שמטרתם לשמור על הבטיחות והסדר, לצמצם מטרדי רעש וזיהום אוויר, ולהבטיח נגישות מלאה למידע תעופתי לרבות מידע מטאורולוגי ובטחוני.

(ג) המנהל לא ייתן רישיון להקמה או להפעלה של שדה תעופה או מנחת אלא אם כן -

(1) הוא נוכח כי הפעילות המבוקשת תשתלב בבטחה בשימושים במרחב האווירי בהתאם למדיניות שקבע לפי סעיף 27(ב);

(2) מבקש הרישיון הוכיח, להנחת דעתו של המנהל, כי שדה התעופה או המנחת, המרחב האווירי השייך אליו ומפרטי ההפעלה שלו מבטיחים את בטיחות התעופה;

(3) מבקש הרישיון הוכיח, להנחת דעתו של המנהל, את יכולתו לשלם פיצויים בעד נזק, לרבות נזק לצד שלישי, שנגרם עקב הפעלת שדה התעופה או המנחת;

(4) בשדה תעופה המיועד להפעלה בין-לאומית – הוא שוכנע כי מבקש הרישיון ממלא אחר כל התנאים הקבועים בנספח 14 לאמנה הנוגעים להקמתו והפעלתו של שדה תעופה בין-לאומי.

(ד) מתן רישיון לפי סעיף זה טעון התייעצות עם שר הבטחון או מי שהוא הסמיך לענין זה.

(ה) על מתן הרישיון, מקום שדה התעופה או המנחת נתוניו, מאפייניו ודרכי הגישה האוויריות אליו תפורסם הודעה בפמ"ת.

המראה ונחיתה של 30. לא ימריא כלי טיס ולא ינחת בישראל אלא בשדה תעופה או במנחת שניתן לגביו רישיון ואשר מתאים על פי המפורסם בפמ"ת להפעלת כלי טיס מאותו סוג, אלא אם כן קבע השר אחרת בתקנות, ולפי התנאים שקבע.

מיתקן עזר לטיסה 31. לא יפעיל אדם מתקן עזר לטיסה המשמש או מיועד לשמש את התעופה האזרחית אלא אם כן אישר המנהל את המיתקן בכתב והמיתקן מותקן, מתוחזק ומופעל בהתאם להוראות המנהל ולתנאי האישור.

פרק ה': סמכויות מינהל, הסדרה, פיקוח ואכיפה

סימן א': סמכויות מינהל הסדרה ופיקוח

פטורים 32. (א) המנהל בלבד רשאי לפטור מהוראה בחוק זה או לפיו, שהוא הוסמך לפטור ממנה במפורש, בחוק או לפיו, ובלבד שראה כי הדבר תואם את האינטרס הציבורי, וכי מתן הפטור לא יפגע בבטיחות הטיסה.

(ב) המנהל יורה על נוהל להגשת בקשה לפטור ולהענקת פטור.

(ג) כל פטור למעט פטור מהוראות לפי פרק ב' יעמוד לעיון הציבור במשרדי הרשות.

(ד) בנוסף על האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), פטור לכלי טיס מהוראת סעיף 30 מותנה בכך שהנחיתה וההמראה תואמו מראש עם מפעיל שדה התעופה או המנחת הנוגע בדבר.

שינוי, התליה או 33. (א) בסעיף זה "רישיון" אחד מאלה - ביטול של רישיון

(1) רישיון להפעיל בית ספר להוראת טיס שניתן לפי סעיף 13;

(2) רישיון לייצור כלי טיס או ציוד תעופתי שניתן לפי סעיף 14(ב) או (ג);

(3) רישיון לביצוע פעולות תיקון, שיפוץ או תחזוקה של כלי טיס, מנועיו או מדחפיו שניתן לפי סעיף 18;

(4) רשיון להפעלה מסחרית שניתן לפי סעיף 24 ;

(5) רשיון למתן שירותי פיקוח על תעבורה אוירית שניתן לפי סעיף 28 ;

(6) רשיון להפעלת שדה תעופה או מנחת שניתן לפי סעיף 29 ;

(7) אישור מיתקן עזר לטיסה לפי סעיף 31 ;

(8) תעודת אוורור ופליטה, תעודת כושר טיסה או תעודת רעש שניתנו לכלי טיס ישראלי.

(ב) המנהל רשאי לשנות רשיון, להגבילו, להתנות בו תנאים, להתלותו עד למילוי תנאים שיוורה עליהם, או אם הותלה רשיון בנסיבות האמורות בפסקה (6) - עד תום החקירה האמורה בפסקה זו או עד לקבלת דו"ח ראשוני לגבי ממצאי החקירה, או לבטלו או להתלותו לתקופה שלא תעלה על ששה חודשים, לאחר שנתן לבעל הרישיון הזדמנות להשמיע טענותיו, בהתקיים אחד מאלה :

(1) הרישיון ניתן על יסוד מידע כוזב או שגוי , אשר אילו היה ידוע למנהל כי הוא כוזב או שגוי לפני מתן הרישיון, סביר להניח כי לא היה נותן את הרישיון ;

(2) חדל להתקיים בבעל הרישיון, או הופר לגביו, תנאי מהתנאים לקבלת הרישיון ;

(3) בעל הרישיון עבר עבירה פלילית בכלי טיס , לגבי כלי טיס או תוך שימוש בכלי טיס ;

(4) בעל הרישיון גילה רשלנות, חוסר מיומנות או חוסר ידע במילוי תפקידו במסגרת הרישיון ;

(5) בעל הרישיון הפר הוראה לפי חוק זה או לפי דיני הטיס ;

(6) בעל הרישיון היה מעורב באירוע בטיחותי הנחקר לפי פרק ו' ;

(ג) ראה המנהל כי יש צורך דחוף להתלות רישיון בהתקיים אחת או יותר מהנסיבות האמורות בסעיף קטן (ב), רשאי הוא, אם הדבר חיוני לשם הגנה מיידית על חיי אדם או על שלום הציבור, להתלות את רישיונו של אותו אדם גם ללא עריכת שימוע לבעל הרישיון, ובלבד שתנתן לאותו אדם הזדמנות להשמיע טענותיו בהקדם האפשרי.

(ד) בעל רישיון שרישיונו הותלה, והוא לא מילא אחר התנאים שהורה עליהם המנהל לפי סעיף קטן (ב) תוך תקופה העולה על שנה מיום ההתליה, יבוטל רישיונו.

(ה) מי שרישיונו בוטל, ומבקש לקבל את אותו רישיון, יעמוד בכל התנאים לקבלת הרישיון לראשונה, אלא אם כן המנהל פטר אותו מתנאי או דרישה ויחולו הוראות סעיף 32.

הוראת איסור הפעלת כלי טיס

34.

היה למנהל יסוד סביר להניח כי עומדים להפעיל כלי טיס בניגוד להוראות סעיפים 15, 16, 17, 18, 24, 25 או 26 או הוראות שנקבעו או ניתנו לפיהם, או בנסיבות שיש בהן כדי לגרום סכנה לחיי אדם או לרכוש, רשאי הוא להורות לכל אדם, ובכלל זה לגורם המורשה לנהל את התעבורה האווירית או למפעיל שדה תעופה או מנחת, למנוע את הפעלתו של כלי הטיס, לרבות להורות על מעצר כלי הטיס, לנקוט פעולות לבדיקת כלי הטיס ולהתנות את הפעלת כלי הטיס בתיקון ליקויים לצורך הכשרתו לטיסה. מי שניתנה לו הוראה כאמור חייב לבצע אותה.

הוראות כושר אוירי

35.

(א) המנהל רשאי ליתן הוראות כושר אוירי לגבי כלי טיס, מנועו, מדחפו או ציוד תעופתי אם נתגלה באחד מהאמורים מצב מסוכן ומצב דומה עלול להתפתח במוצרים אחרים בעלי תכן וסוג זה.

(ב) הוראות כושר אוירי לפי תקנת משנה (א) ימסור המנהל לכל המשתמשים במוצרים לגביהם הוצאו.

(ג) לא יפעיל אדם כלי טיס, מנועו, מדחפו או ציוד תעופתי אשר ניתנה לגביהם הוראת כושר אוירי אלא בהתאם לדרישות אותה הוראה.

הוראות תעבורה אוירית

36.

(א) המנהל רשאי ליתן הוראות שתכליתן הבטחת סדירות, יעילות ובטיחות התעבורה האווירית, וכן את שלום הציבור והגנת הסביבה, בכל הנוגע לטיסה במרחב הפיקוח התעופתי של ישראל, ותנועת כלי טיס על הקרקע, לגבי כל אלה:

(1) פרוזדורי טיסה ונתיבי טיסה;

(2) גישה לשדות תעופה ומנחתים ויציאה מהם;

(3) תנועה בתחום שדות תעופה ומנחתים לרבות שימוש במסלולים;

(4) שימוש במיתקני עזר לניווט;

(5) אזורי טיסה לכלי טיס לפי סוגיהם;

(6) אזורים מסוכנים, מוגבלים או אסורים לטיסה;

(7) סיכונים לתעבורה האווירית.

(ב) הוראות כאמור בסעיף קטן (א) ייתן המנהל -

(1) בכפוף להגבלות ביטחוניות שיורה הגורם הביטחוני המוסמך;

(2) לאחר הודעה לגורם האחראי למתן שירותי פיקוח על התעבורה האווירית באותו אזור;

(3) אם הן ניתנות מטעמים של הגנת הסביבה - בהתייעצות עם השר להגנת הסביבה או על פי המלצתו.

(ג) המנהל רשאי, במסגרת רישיון לפי סעיף 28 להרשות לגורם בעל הרישיון לתת הוראות לפי סעיף קטן (א) לגבי המרחב האווירי הנתון לפיקוחו, ובלבד שכל הוראה כאמור אושרה בידיו לפני הוצאתה, והיא עומדת בתנאי סעיף קטן (ב) (1) ו-(3).

(ד) המנהל רשאי להורות על אזורי פעילות מותרים לכלים ומיתקנים נישאים ומרחפים באוויר שאינם כלי טיס.

(ה) הוראות לפי סעיף זה יפורסמו בפמ"ת, והודעה על פרסומן תפורסם ברשומות.

(ו) סמכויות שר הביטחון או מפקד צבאי להגביל או לאסור טיסה, יופעלו לאחר מתן הודעה למנהל וככל האפשר לאחר התייעצות עימו.

37. (א) המנהל רשאי להורות, בהוראת שעה, על החלה בישראל או על כלי טיס ישראלי, בסייגים או ללא סייגים, של אמת מידה, נוהל או הליך שקבע או המליץ עליהם הארגון לפי סעיף 37 לאמנה; נוסח אמת המידה, הנוהל או ההליך, ובמידת האפשר תרגום רשמי שלהם, יהיו מופקדים ברשות לעיון הציבור, ויפורסמו באתר האינטרנט של הרשות בצירוף הוראת המנהל באשר להחלתם בישראל או על כלי טיס ישראלי.

(ב) ראה המנהל כי הדבר חיוני לשם שמירה על בטיחות הטיסה או הגנת חיי אדם, רשאי הוא לתת הוראות לעובדי טיס ולבעלי רישיונות כמשמעותם בסעיף 33(א), לגבי אמצעי בטיחות שיש לנקוט לגבי כלי טיס, צוותו, בני אדם שבו, מקום הבדק שלו, תשתית תעופה, ולגבי בטיחות הטיסה בכלל, וכן לגבי כללי התנהגות מקצועיים של עובדי טיס.

(ג) על הוראות המנהל לפי סעיף זה יחולו הוראות אלה :

(1) הן יינתנו לאחר שניתנה למי שלגביו תחול ההוראה, או לגורם המייצג ציבור זה, הזדמנות להשמיע טענותיו;

(2) הן לא יקלו מהוראות שנקבעו לפי חוק זה;

(3) הן יינתנו לתקופה מרבית של שנה. על אף האמור, הוראת מנהל שקביעתה בתקנות טעונה אישור ועדת הכלכלה של הכנסת (להלן – הוועדה) בהתאם לסעיף 2(ב) לחוק העונשין, התשל"ז – 1977¹⁰ ואשר השר הגישן לאישור הוועדה, רשאי המנהל להאריך את תוקפן עד לפרסומן כתקנות, או עד להחלטת הוועדה שלא לאשרן, לפי הענין.

(4) המנהל יורה על מועד תחילת תוקפה של כל הוראה, ובלבד שיהיה לאחר פרסומה, ובהתחשב במידת דחיפותה ובהתארגנות הנדרשת ליישומה.

שירותי מידע
תעופתי (א) המנהל יספק לציבור מידע החיוני לבטיחות, סדירות ויעילות התעבורה האווירית במסגרת שירותי מידע תעופתי.

(ב) שירותי מידע תעופתי ייערכו, יכללו מידע, יפורסמו ויופצו בהתאם להוראות נספח 15 לאמנה.

נהלים 39. הוסמכה הרשות לפי דיני הטיס לתת רישיון, אישור או תעודה או לערוך בדיקה או פיקוח, רשאי המנהל להורות בנוהל את התנאים וההליכים שיש לקיים לצורך קבלת הרישיון, האישור או התעודה או לביצוע הבדיקה או הפיקוח ובלבד שלא יהא בנוהל כאמור סתירה או הקלה מהוראה שנקבעה לפי חוק.

מינוי מפקחים 40. (א) המנהל רשאי למנות, מבין עובדי הרשות, מפקחים שיפקחו על קיום הוראות חוק זה ותקנות שנקבעו והוראות שניתנו לפיו, ובלבד שלא ימונה מפקח אלא אם כן התקיימו בו כל אלה:

(1) משטרת ישראל הודיעה, לא יאוחר משלושה חודשים מפנייתו של המנהל אליה, כי היא אינה מתנגדת למינוי מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי חוק זה, כפי שהורה השר בהסכמת השר לביטחון הפנים, ולפי החיקוק שעל ביצועו הוא יפקח, כפי שהורה המנהל;

¹⁰ ס"ח התשל"ז, עמ' 10.

(ב) הודעה על מינוי מפקח תפורסם ברשומות.

41. סמכויות מפקח (א) לשם פיקוח על קיום הוראות חוק זה או תקנות שהותקנו לפיו, רשאי מפקח, לאחר שהזדהה לפי סעיף 42 -

(1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג בפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך הנוגעים לקיומו של חוק זה או תקנות שנקבעו לפיו; בפסקה זו, "מסמך" לרבות פלט כמשמעותו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995¹¹.

(3) לערוך בדיקות או מדידות או ליטול דוגמאות לשם בדיקה וכן להורות על מסירת דוגמאות לבדיקת מעבדה או על שמירתן לתקופה שיורה, או לנהוג בהן בדרך אחרת;

(4) להיכנס לכל מקום ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט.

(ב) התעורר חשד לביצוע עבירה על חוק זה או תקנות שנקבעו לפיו רשאי מפקח:

(1) לחקור כל אדם הקשור לעבירה כאמור, או שעשויות להיות לו ידיעות הנוגעות לעבירה כאמור; על חקירה לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)¹², בשינויים המחויבים;

(2) לתפוס כל חפץ הקשור לעבירה כאמור; על תפיסה לפי פסקה זו יחולו הוראות הפרק הרביעי לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט - 1969¹³ (בסעיף זה – פקודת מעצר וחיפוש) בשינויים המחויבים;

(3) לבקש מבית משפט צו חיפוש על פי סעיף 23 לפקודת מעצר וחיפוש ולבצעו; על חיפוש לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 24(א)(1), 26 עד 28 ו-45 לפקודת מעצר וחיפוש, בשינויים המחויבים.

¹¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

¹² חא"י כרך א' עמ' (ע) 439, (א) 467.

¹³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

(ג) סירב אדם להיענות לדרישות מפקח, על פי סמכותו בהתאם להוראות סעיף זה, והיה חשש שיימלט או שזהותו אינה ידועה, רשאי המפקח לעכבו עד לבואו של שוטר, ויחולו על עיכוב כאמור הוראות סעיף 75(ב) ו-(ג) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו - 1996¹⁴ - 1996, בשינויים המחויבים.

זיהוי מפקח 42. מפקח לא יעשה שימוש בסמכויותיו הנתונות לו לפי חוק זה, אלא בהתקיים כל אלה:

(1) הוא בעת מילוי תפקידו;

(2) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;

(3) יש בידו תעודה החתומה בידי המנהל, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו שאותה יציג על פי דרישה.

מינוי נאמני בטיחות טיסה 43. (א) המנהל רשאי למנות נאמני בטיחות טיסה שיסייעו לרשות בפיקוח על קיום דיני הטיס ובאכיפתם.

(ב) נאמן בטיחות טיסה יקבל הכשרה למילוי תפקידו כפי שיורה המנהל ויפעל לפי הנחיות המנהל.

(ג) נאמן בטיחות טיסה שמונה לפי סעיף קטן (א) רשאי, לאחר שהציג תעודת מינויו כנאמן בטיחות טיסה, לדרוש ממי שעבר לנגד עיניו עבירה על חוק זה או לפיו להזדהות בפניו; מי שנדרש להזדהות כאמור חייב לעשות כן.

(ד) נאמן בטיחות טיסה לא יהיה זכאי לשכר או משכורת בעד מילוי תפקידו כנאמן בטיחות, והרשות לא תשלם בעדו דמי ביטוח לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב] התשנ"ה – 1995¹⁵, אך יהיה זכאי להחזר הוצאות שהוציא אגב מילוי תפקידו בשיעורים ובאופן שיורה המנהל.

סימן ב': עיצום כספי

¹⁴ ס"ח התשנ"ו, עמ' 338.

¹⁵ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

הטלת עיצום כספי 44.

(א) היה למנהל יסוד סביר להניח כי אדם (להלן - המפר) עשה אחת מההפרות המנויות בסעיף קטן (ד) (להלן - ההפרה) רשאי הוא למסור למפר הודעה על כוונה להטיל עליו עיצום כספי (בסימן זה - הודעה על כוונת חיוב); בהודעה כאמור יציין המנהל בין השאר את אלה:

(1) המעשה המהווה את ההפרה;

(2) שיעור העיצום הכספי והתקופה לתשלומו;

(3) זכותו של המפר לטעון טענותיו בפני המנהל לפי הוראות סעיף קטן (ב);

(4) שיעור התוספת על העיצום הכספי בהפרה נמשכת או חוזרת לפי סעיף 45.

(ב) מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף קטן (א) רשאי לטעון טענותיו בכתב, לפני המנהל, לעניין הכוונה להטיל את העיצום הכספי ולעניין שיעורו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה.

(ג) (1) טען מפר לפני המנהל לפי הוראות סעיף קטן (ב), יחליט המנהל, לאחר ששקל את הטענות שנטענו האם להטיל עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 46(ב);

(2) החליט המנהל לפי הוראות פסקה (1) להטיל על מפר עיצום כספי, ימסור לו דרישה לשלם את העיצום הכספי (להלן - הודעת חיוב); בהודעת החיוב יציין המנהל, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן והתקופה לתשלומו;

(3) החליט המנהל לפי הוראות סעיף קטן (א) שלא להטיל על מפר עיצום כספי, ימסור לו הודעה על כך;

(4) לא ביקש מפר לטעון טענותיו לפי הוראות סעיף קטן (ב), בתוך 30 ימים מיום שנמסרה לו ההודעה על כוונת חיוב, יראו הודעה זו, בתום 30 הימים האמורים, כהודעת חיוב שנמסרה במועד האמור.

(ד) סכום העיצום הכספי יהיה כמפורט בתוספת הראשונה, בגין ההפרות המפורטות להלן:

(1) ביצוע פעולה הטעונה רישיון לפי חוק זה בלא רישיון בתוקף;

(2) פעולת בעל רישיון בניגוד לתנאי רישיון;

(3) הפרת הוראות המנהל שניתנו לפי סעיפים 34 עד 37;

(4) הפרת חובת מסירת מידע או חובת דיווח שנקבעה בחוק זה או לפיו.

בסעיף קטן זה "רישיון" – כמשמעותו בסעיף 33(א) ולגבי פסקה (8) שבו – תעודות לכלי טיס בהפעלה מסחרית בלבד.

45. (א) בהפרה נמשכת ייוסף על העיצום הכספי החלק העשרים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה. הפרה נמשכת והפרה חוזרת

(ב) בהפרה חוזרת ייוסף על העיצום הכספי שניתן היה להטיל בשלה אילו הייתה הפרה ראשונה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לעניין זה "הפרה חוזרת" – הפרת אותה הוראה בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה, שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי.

46. (א) המנהל אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בתוספת, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב). סכומים מופחתים

(ב) השר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם ניתן יהיה להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהקבוע בתוספת, בשיעורים שייקבע.

47. עיצום כספי ישולם בתוך 30 ימים מיום מסירת הודעת החיוב כאמור בסעיף 44(ג)(2). תשלום העיצום הכספי

48. (א) עיצום כספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת הודעת החיוב ולגבי מי שלא טען טענותיו בפני המנהל כאמור בסעיף 44(ג)(4) - ביום מסירת ההודעה על כוונת חיוב; הוגש ערר ובית המשפט הדן בערר הורה על עיכוב תשלומו - לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בערר. עדכון העיצום הכספי

(ב) סכום העיצום הכספי יעודכן ב-1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה - יום העדכון), בהתאם לשיעור עליית המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ביום תחילתו של חוק זה; הסכום כאמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; לענין זה "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

(ג) הודעה על סכום העיצום הכספי המעודכן לפי סעיף קטן (ב) תפורסם ברשומות.

49. הפרשי הצמדה וריבית
לא שולם עיצום כספי במועד, יתווספו עליו לתקופת הפיגור הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א – 1961 (בסימן זה – הפרשי הצמדה וריבית) עד לתשלומו.
50. גבייה
עיצום כספי ייגבה לקרן שכוננה לפי סעיף 13א לחוק רשות התעופה האזרחית, התשס"ה – 2005, ועל גבייתו תחול פקודת המסים (גבייה)¹⁶.
51. שמירת אחריות פלילית
(א) תשלום עיצום כספי אין בו כדי לגרוע מסמכותו של תובע להגיש כתב אישום בשל עבירה לפי כל דין.
- (ב) הוגש כתב אישום על מעשה שהוטל בשלו עיצום כספי, לא יחויב המפר בתשלום העיצום הכספי, ואם כבר שולם – יורה המנהל על החזרת סכום העיצום הכספי למפר בצירוף הפרשי הצמדה וריבית.
52. ערר
(א) על הודעת חיוב כאמור בסעיף 44(ג)(2) ניתן לערור לבית משפט השלום בתוך 30 ימים מיום שנמסרה הודעת החיוב למפר.
- (ב) אין בהגשת ערר כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי, אלא אם כן הסכים לכך המנהל או הורה בית המשפט אחרת.
- (ג) התקבל הערר, יוחזר סכום העיצום הכספי בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו ועד יום החזרתו.
- (ד) על החלטת בית המשפט בערר ניתן לערער ברשות ובית המשפט ידון בערעור בשופט אחד.

פרק ו': חקירת תאונות ותקריות לכלי טיס

53. הגדרות
בפרק זה -
- "אירוע בטיחותי" – תאונת טיס, תקרית טיס ותקרית חמורה;
- "תאונת טיס" - אירוע הקשור להפעלת כלי טיס, שהתרחש בפרק הזמן שבין עלייתו של אדם לכלי הטיס בכוונה לטוס בו, עד לרדתו מכלי הטיס, ושב אדם נהרג או נפגע באופן חמור, או שנגרם לכלי הטיס נזק או כשל מבני, או שכלי הטיס נעדר או שלא ניתן להגיע אליו, הכל כפי שקבע השר לענין זה; קביעות השר יתפרשו בהתאם לנספח 13 לאמנה;

¹⁶ חוקי אי"י, כרך ב', עמ' (ע) 1374, (א) 1399.

"תקרית טיס" - אירוע שאינו תאונה הקשור בהפעלת כלי טיס שהשפיע או שעלול היה להשפיע על בטיחות הפעלתו ;

"תקרית חמורה" - תקרית טיס אשר נסיבותיה מצביעות על כך שתאונת טיס כמעט התרחשה ;

מינוי החוקר הראשי וממלא מקומו (א) השר ימנה חוקר ראשי במשרד התחבורה והבטיחות בדרכים (להלן - החוקר הראשי).

(ב) השר רשאי למנות ממלא מקום לחוקר הראשי אשר ימלא את תפקידיו של החוקר הראשי בעת היעדרו או כאשר נבצר ממנו למלא את תפקידו.

(ג) החוקר הראשי יחקור תאונות טיס ותקריות חמורות ורשאי הוא לחקור תקריות טיס.

(ד) בביצוע החקירה לפי פרק זה אין מרות על החוקר הראשי זולת מרותו של הדין.

מהותה חקירה ומטרתה (א) חקירה לפי פרק זה היא הליך הכולל איסוף מידע וניתוחו לצורך הסקת מסקנות וסיבות משוערות לאירוע הבטיחותי.

(ב) מטרתה הבלעדית של חקירה לפי פרק זה היא לקבוע את הסיבות המשוערות לאירוע בטיחותי ומתן המלצות הנובעות מכך לשם מניעת אירועים בטיחותיים דומים בעתיד ואין תכליתה קביעת מידת האשמה או האחריות לגרימת האירוע הבטיחותי.

איסור גישה לכלי טיס (א) אירעה תאונה או תקרית חמורה, לא ייגש אדם לכלי הטיס, לא יביא לשינוי במצב כלי הטיס ולא ייגע בחפץ העשוי לשמש ראייה בחקירה, אלא לשם הצלת חיים, או אם התיר זאת החוקר הראשי ובהתאם לתנאים שהורה.

(ב) אירעה תאונה או תקרית חמורה לכלי טיס בשדה תעופה או במנחת, החוקר הראשי יפעיל את סמכויותיו לפי סעיף קטן (א) ולפי סעיף 57 בשים לב לצורך לצמצם ככל האפשר את הפגיעה בפעילות התקינה של שדה התעופה או המנחת.

סמכות לאסור הפעלת כלי טיס לצורך חקירה (א) אירעה תאונה או תקרית חמורה, רשאי החוקר הראשי, ובלבד שהדבר נחוץ לצורך ניהול החקירה ומיצוי הליכיה, להורות על איסור הפעלת כלי הטיס לתקופה ובתנאים שיוורה.

סמכויות תפיסה, (א) לשם מילוי תפקידו רשאי החוקר הראשי, בכפוף לכל דין -

- (1) לתפוס ולעכב כל חפץ וכל מסמך הקשור להפעלת כלי הטיס או לתקשורת עימו, הדרוש לחקירה;
 - (2) לעיין בכל תעודה או מסמך הדרושים לחקירה;
 - (3) להכנס לכל מקום, לצורך החקירה, ואולם לא ייכנס למקום המשמש למגורים בלבד אלא על פי צו של בית משפט שלום;
 - (4) לנקוט אמצעים לשמירה על המקום שבו אירעה תאונה או תקרית חמורה, על כלי הטיס או על כל חלק ממנו וכן על כל דבר העשוי לשמש ראיה לנסיבות התאונה או התקרית החמורה, או להורות לבעל כלי הטיס או למפעילו לנקוט אמצעים כאמור. לא קיים בעל כלי טיס או מפעילו את הוראת החוקר הראשי כאמור רשאי החוקר הראשי לנקוט בעצמו את אותם אמצעים על חשבון בעל כלי הטיס או מפעילו, לפי הענין;
 - (5) להיעזר באנשי מקצוע, וכן למנות אדם שהוכשר לפי פסקה (7) או צוות בני אדם שהוכשרו כאמור, לשם חקירת אירוע בטיחותי מסוים, אשר יגישו לו את ממצאיהם.
 - (6) לקבל לידי ו לעיין בכל בדיקה, תחקיר או חקירה שביצע מפעיל כלי טיס או גורם תעופתי אחר לגבי אירוע בטיחותי, לרבות לקבל לידי ו לעיין בכל הממצאים המסקנות וההמלצות של בדיקה, חקירה או תחקיר כאמור.
 - (7) להכשיר אנשים בעלי רקע בתעופה כחוקרים, ולהורות, באישור השר על תנאים מקדמיים להכשרתם כחוקרים; הוראות כאמור יפורסמו ברשומות;
- (ב) מינה החוקר הראשי אדם כחוקר או הקים צוות חקירה לפי סעיף קטן (א)(5), יהיו נתונות להם סמכויות החוקר הראשי לפי סעיף קטן (א)(1) עד (4).

59. הקניית סמכויות ועדת חקירה לפי חוק ועדות חקירה לחוקר הראשי
- על חקירה לפי פרק זה יחולו הוראות סעיפים 7 עד 11 ו- 24 לחוק ועדות חקירה, התשכ"ט - 1968¹⁷ בשינויים המחויבים לפי הענין. לחוקר הראשי יהיו נתונות סמכויות ועדת חקירה ויושב ראש הועדה לפי הסעיפים האמורים לאותו חוק ככל שהדבר דרוש למילוי תפקידיו. מינה החוקר הראשי אדם כחוקר או הקים צוות חקירה לפי סעיף 58(א)(5), יהיו נתונות להם סמכויות ועדת חקירה ויושב ראש ועדה לפי סעיפים 7 עד 9 לאותו חוק.
60. הגשת דין וחשבון ופרסומו
- (א) לאחר תחילת החקירה ואיסוף הממצאים הראשוניים יגיש החוקר הראשי דוח חקירה ראשוני לשר ולמנהל, כפי שיקבע השר.
- (ב) החוקר הראשי יעביר לכל אדם שנמצא כי גרם או היה חלק מהסיבות המשוערות לאירוע הבטיחותי, את טיוטת דוח החקירה הסופי, ויאפשר לו להגיב לטיוטת הדוח לרבות להציג ראיות להזמת הממצאים שבו.
- (ג) בתום החקירה, ולאחר קיום ההליך לפי סעיף קטן (ב), החוקר הראשי יגיש דוח חקירה מלא וסופי שיכלול מסקנות והמלצות לשיפור בטיחות הטיסה לשר ולמנהל (להלן - דוח החקירה).
- (ד) המנהל יבחן את ההמלצות שהגיש החוקר הראשי, יחליט באשר ליישומן ויודיע על החלטתו בכתב לשר ולחוקר הראשי. החוקר הראשי רשאי לערור בפני השר על החלטת המנהל כאמור והחלטתו של השר תחייב את המנהל.
- (ה) דוח החקירה יפורסם לאחר השמטת פרטים מזהים אודות בני האדם המעורבים באירוע הבטיחותי.
61. מינוי ועדת חקירה
- (א) השר רשאי למנות ועדת חקירה לשם חקירת תאונה או תקרית חמורה אם ראה כי יש לכך חשיבות ציבורית מיוחדת (להלן - ועדת חקירה).
- (ב) מינה השר ועדת חקירה יחולו על החקירה הוראות פרק זה בשינויים שלהלן –
- (1) האמור בסעיף 54(ד) יחול על יו"ר ועדת החקירה וחבריה ;

(2) ליו"ר הועדה יהיו סמכויות החוקר הראשי לפי סעיפים 56, 57, 58(א)(1) עד (6), 59, ו- 60 ;

(3) לחברי הועדה יהיו סמכויות החוקר הראשי לפי סעיף 58(א) (1) עד (3) ;

(4) תפקידי החוקר הראשי לפי פרק זה, זולת התפקיד לפרסם את דוח החקירה כאמור בסעיף 60(ה), יראו אותם כתפקידי יו"ר הועדה.

(ג) החוקר הראשי לא יחל בחקירת תאונה או תקרית שהשר מינה ועדת חקירה לחקירתה לפי סעיף זה, ולא ימשיך בחקירה כאמור אם החל בה. חקר החוקר הראשי תאונה או תקרית שהשר מינה לגביה ועדת חקירה, יעביר החוקר הראשי לוועדת החקירה את כל חומר החקירה לגבי אותה תאונה או תקרית.

(ד) הודעה על מינוי ועדת חקירה תפורסם ברשומות.

תאונה מעורבת 62. (א) בסעיף זה –

"השרים" - השר ושר הבטחון או שר אחר הממונה על הגורם המפעיל כלי טיס של המדינה, לפי הענין ;

"כלי טיס אזרחי" - כלי טיס שאינו כלי טיס של המדינה או כלי טיס של מדינה זרה כמשמעותו בסעיף 4 ;

"תאונה מעורבת" - תאונת טיס או תקרית חמורה שמעורבים בה כלי טיס אזרחי וכלי טיס של המדינה, או שמעורב בה כלי טיס של המדינה אגב שימוש בתשתית אזרחית, או שמעורב בה כלי טיס אזרחי אגב שימוש בתשתית תעופה שאינה תשתית אזרחית ;

(ב) בחקירת תאונה מעורבת יחולו הוראות אלה -

(1) השרים ימנו ועדת חקירה משותפת ;

(2) יחולו הוראות סעיף 61 בשינויים המחויבים ;

(3) הסמכויות הנתונות ליו"ר הועדה ולחבריה לפי סעיפים 54, 56 עד 61 יופעלו בכפוף לנוהל שיסכימו עליו השרים.

(4) סעיף 60(ה) ו- 68 לא יחולו, אלא יחולו הוראות סעיף 539א לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו – 1955¹⁸.

(5) על אף האמור בסעיף 65, חומר החקירה לא יועמד לעיונו של משקיף מטעם מדינה זרה, אלא באישור הרמטכ"ל או מי שהוסמך לכך בידו.

(ג) תקנות לביצוע סעיף זה יותקנו בהתייעצות עם שר הבטחון.

63. הודעה מיידית על תאונה או תקרית חמורה (א) היה אדם מעורב באירוע בטיחותי, יודיע על כך מיד לחוקר הראשי, ויצוין בהודעה את מקום האירוע, זמן האירוע ופרטיו; החוקר הראשי יעביר את המידע בהקדם האפשרי למנהל. דרכי מסירת ההודעה ותוכנה יקבעו בתקנות.

(ב) היה אדם עד לאירוע בטיחותי יודיע על כך בהקדם האפשרי למשטרה אשר תודיע על כך לחוקר הראשי בהקדם האפשרי.

64. מניעת שימוש בזכויות אירעה תאונת טיס, כל טייס שהיה מעורב בהפעלת כלי הטיס לא ימלא תפקיד של טייס ויראו את רשיון עובד הטיס שלו כמותלה, עד להחלטת המנהל להתיר לו לחזור לשמש כטייס; בסעיף זה "טייס שהיה מעורב בהפעלת כלי הטיס" – טייס שישב ליד ההגאים של כלי הטיס בעת התאונה.

65. נציג מדינת הייצור, מדינת המפעיל, מדינת הרישום ומדינת התכן נחקרת לפי פרק זה תאונה או תקרית חמורה רשאיות מדינת הרישום, מדינת המפעיל, מדינת התכן ומדינת הייצור, לפי העניין, למנות כל אחת משקיף מטעמה שיהיה נוכח בחקירה, בהתאם לכללים לענין זה שקבע הארגון, המופקדים לעיון הציבור אצל המנהל.

66. העברת מידע למדינה אחרת ארעה תאונה או תקרית לכלי טיס ישראלי מחוץ לשטח ישראל, או לכלי טיס שתוכנן או יוצר בפיקוח הרשות לפי הוראות סעיף 14, והמדינה בה קרתה התאונה, או מדינת הרישום, אם התאונה קרתה במקום שאין לגביו סמכות שיפוט של מדינה, חוקרת את נסיבותיה, תספק לה הרשות, לפי בקשתה כל מידע נוגע בדבר שבידה ביחס לכלי הטיס, צוותו, מטען שעליו, וכל גורם אחר שהשפיע על הפעלת כלי הטיס.

¹⁸ ס"ח ..

67. אי קבילות חומר החקירה ודוח החקירה בהליך משפטי
- דוח החקירה וחומר החקירה שנאסף במהלך החקירה לפי פרק זה, בין שנערכה בידי החוקר הראשי או בידי אדם או צוות שהוא מינה לפי סעיף 58 (א)(5), ובין שנערכה בידי ועדת חקירה שמינה השר לפי סעיף 61 או שמונתה לפי סעיף 62, לא יתקבלו כראיה במשפט, למעט בחקירה או במשפט בשל מסירת ידיעה כוזבת או העלמת פרט חשוב בחקירה; לענין זה "משפט" – לרבות הליך אזרחי ופלילי ולמעט הליך מינהלי; "חומר חקירה" – עדויות שנגבו בחקירה, פרוטוקול החקירה וכל חומר אחר שהוכן במהלכה.
68. סודיות
- (א) חומר החקירה יהיה חסוי בפני כל אדם והחוקר הראשי לא ימסור אותו לאיש לרבות לכל רשות המוסמכת על פי דין לחקור עבירות פליליות (להלן – "גוף חוקר"). על אף האמור, סבר החוקר הראשי כי חומר החקירה מגלה חשש לביצוע עבירה פלילית יעבירו ליועץ המשפטי לממשלה.
- (ב) מצא היועץ המשפטי לממשלה או מי שהוא הסמיך לכך, כי חומר החקירה מגלה חשד לביצוע עבירה המצדיק חקירה על ידי גוף חוקר, רשאי הוא, לאחר שנועץ בשר, להורות בכתב לגוף חוקר לפתוח בחקירה. בהוראה כאמור יתאר היועץ המשפטי לממשלה או מי שהוא הסמיך לכך את נסיבות האירוע שבעקבותיו נערכה החקירה, ואת הסיבות אשר בשלן עלה החשד לביצוע העבירה; ואולם לא יצורף להוראה דבר מחומר החקירה והיא לא תצביע על חשד כלפי אדם שהיה מעורב באירוע.

פרק ז': עונשין והוראות כלליות

69. עונשין
- (א) העושה אחד מאלה דינו - חמש שנות מאסר או קנס -
- (1) המפריע להפעלה הבטוחה של כלי טיס, או לאיש צוות במילוי תפקידו או הפוגע בכלי טיס או בציווד תעופתי בכל דרך שהיא;
- (2) מפעיל כלי טיס בנסיבות שיש בהן כדי לגרום סכנה לחיי אדם;
- (3) עובד טיס הנמצא בכלי טיס, מפעילו או ממלא את תפקידו כשהוא נתון תחת השפעה של משקה משכר, או של סם מסוכן כהגדרתו בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג – 1973, או של תרופות מסוג ובמינון שרופא הרשות הנחה כי הן פוגעות בכשירותו של אדם למלא תפקידים של עובד טיס לפי סעיף 7.
- (4) הגורם נזק למתקן עזר לטיסה או המשבש אותות המשודרים ממתקן כאמור.

(5) המשדר אותות מכלי טיס או משדה תעופה או ממנחת שלא לצורך שלשמו מיועדים האותות כאמור.

(ב) העושה פעולה הטעונה רישוי לפי חוק זה, בלא רישיון, או העובר על הוראה מהוראות סעיף 26, דינו - מאסר שלוש שנים או קנס.

(ג) העושה פעולה הטעונה רישוי לפי חוק זה תוך הפרת תנאי הרישיון, דינו - מאסר שנתיים או קנס.

(ד) העובר על הוראה מהוראות לפי חוק זה, שלא פורטו בסעיפים קטנים (א) עד (ג), ולמעט הוראות לפי סעיפים 23(6), 36(ד) ו- 37, דינו - מאסר שנה או קנס.

(ה) העובר על הוראה מהוראות סעיף 23(6), דינו - קנס; עבירה לפי סעיף קטן זה היא מסוג של אחריות קפידה.

70. (א) טייס מפקד אחראי לניהול הבטוח של הטיסה והוא הסמכות מפקד אחריות טייס המקצועית המכרעת ביחס לכך.

(ב) במקרה חירום המצריך פעולה מיידיית לצורך הגנה על חיי אדם או הבטיחות רשאי טייס מפקד לסטות מהוראות כל דין באשר להפעלת כלי הטיס, ככל שהדבר דרוש בתוקף הנסיבות, ובלבד שיודיע על כך למנהל תוך עשרים וארבע שעות, וידווח על כך למנהל בכתב תוך תקופה שקבע השר.

71. (א) הופרה הוראה מהוראות חוק זה או הוראות שניתנו או נקבעו לפיו לגבי כלי טיס או באמצעותו, בין במעשה ובין במחדל, יראו את בעל כלי הטיס, את מפעיל כלי הטיס ואת הטייס המפקד שלו בעת ההפרה כאמור, כמפר את אותה הוראה, בין שההפרה נעשתה בידיעתו ובין שלא בידיעתו, אלא אם כן הוכיח כי התקיים אחד מאלה -

(1) ההפרה בוצעה עקב תאונה או מזג אוויר, כוח עליון או מקרה חירום המצריך פעולה מיידיית לצורך הגנה על חיי אדם או הבטיחות;

(2) הוא נקט אמצעים סבירים למניעת ההפרה;

(3) החובה לביצוע הוראת החוק שהופרה אינה מוטלת עליו לפי הסכם או נוהג מקובל.

72. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו, ובין היתר, בענינים אלה:

(1) יישום הוראות האמנה, ואמנות בין-לאומיות בתחום התעופה והטיס שישראל היא צד להן;

(2) התנהגות נוסעים בכלי טיס, לרבות איסור על העישון בכלי טיס, ומניעת סיכון לבטיחות הטיסה;

(3) אגרות עבור שירותים שסיפקה הרשות; תקנות כאמור יותקנו באישור ועדת הכלכלה של הכנסת;

(4) הסדרת פעילות של כלי טיס בלתי מאויש, לרבות הגבלה ואיסור על פעילותו או התנייתה ברישיון, והחלת הורות חוק זה, כולן או מקצתן, על כלי טיס בלי מאויש;

(5) חובת ביטוח נזקי גוף ורכוש לצדדים שלישיים שתחול על בעלי רישיונות לפי חוק זה, שמטרתה להבטיח תשלום פיצויים בעד נזק, לרבות נזק לצד שלישי, שנגרם עקב השימוש ברשיון.

שמירת דינים 73. בכפוף להוראות סעיפים 74 עד 81, אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מהוראות כל דין.

פרק ח': תיקונים עקיפים והוראות מעבר

74. תיקון חוק אוויר נקי, בחוק אוויר נקי, התשס"ח – 2008¹⁹ - נקי

(1) בסעיף 1, ההגדרה "כלי טיס" – תימחק;

(2) בסעיף 35(ד), ההתייחסויות לכלי טיס ולכלי טיס צבאי – יימחקו;

(3) בסעיף 43(א)(4), המלים "לכלי טיס", – יימחקו;

(4) בסעיף 74, ההתייחסויות לכלי טיס – יימחקו;

(5) בתוספת השנייה פרט 3 "כלי טיס" – יימחק.

75. תיקון חוק בתי דין 75. בחוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב – 1992²⁰, בתוספת, אחרי פרט 17 יבוא:

"18. ועדת הרישוי לפי סעיף 10 לחוק הטיס, התשס"ט – 2009;

¹⁹ ס"ח התשס"ט, עמ' 119.

²⁰ ס"ח התשנ"ב, עמ' 90.

תיקון חוק בתי המשפט לעניינים מינהליים

76. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס - 2000²¹ :

(1) בתוספת הראשונה, בפרט 14, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא :

"(ד) החלטה של רשות לפי חוק הטיס, התשס"ט – 2009, למעט החלטת ועדת הרישוי לפי סעיף 12 לאותו חוק והחלטות בדבר הטלת עיצומים כספיים לפי סימן ב' לפרק ה' לאותו חוק."

(2) בתוספת השנייה אחרי פרט 15 יבוא :

"(16) ערעור על החלטת ועדת הרישוי לפי סעיף 12 לחוק הטיס, התשס"ט – 2009."

77. תיקון לחוק הטיס (בטחון בתעופה האזרחית)

בחוק הטיס (בטחון בתעופה האזרחית), התשל"ז - 1977²², בסעיף 1 –

(1) אחרי ההגדרה "מכשיר עזר לתעופה" יבוא :

"מנחת" - שטח יבשתי או ימי שאינו שדה תעופה, המיועד להמראה או לנחיתה של כלי טיס;"

(2) במקום ההגדרה "שדה תעופה", "מנחת" יבוא :

"שדה תעופה" – כהגדרתו בחוק רשות שדות התעופה, התשל"ז – 1977;"

78. תיקון חוק העבירות המינהליות

בתוספת לחוק העבירות המינהליות, התשמ"ו - 1985²³, במקום "חוק הטיס, 1927" יבוא "חוק הטיס, התשס"ט - 2009."

79. תיקון חוק רישוי שירותי תעופה

בחוק רישוי שירותי תעופה, התשכ"ג - 1963²⁴ -

(4) בכל מקום, במקום "רשיון" יבוא "היתר הפעלה" ובמקום "הרשיון" יבוא "היתר ההפעלה";

(1) בסעיף 1 אחרי הגדרת "חוק זה" יבוא :

²¹ ס"ח התש"ס, עמ' 190.

²² ס"ח התשל"ז, עמ' 126.

²³ ס"ח התשמ"ו, עמ' 31.

²⁴ ס"ח התשכ"ג, עמ' 104.

”המנהל” – מנהל רשות התעופה האזרחית שהוקמה לפי חוק רשות התעופה האזרחית, התשס”ה-2005, או עובד הרשות האמורה שהוא הסמיך לענין חוק זה, כולו או מקצתו;”

(2) בסעיף 2 -

(1) בכל מקום, במקום ”מאת שר התחבורה” יבוא ”מאת המנהל”;

(2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

”(ג) המנהל רשאי להורות על סוגי טיסות מסחריות שאינן טעונות היתר הפעלה, ובלבד שהן מבוצעות על ידי מפעיל שקיבל רשיון הפעלה לפי סעיף 24 לחוק הטיס, התשס”ט – 2009.”

(3) בסעיף 3 -

(א) בכל מקום, במקום ”שר התחבורה” יבוא ”המנהל”;

(ב) בסעיף קטן (א) -

(1) במקום הרישה יבוא: ” המנהל רשאי, הן בעת מתן היתר הפעלה והן בעת חידושו, לקבוע בו תנאים לגבי כל אחד מאלה, ובלבד שקביעת תנאים שלא לפי בקשת מבקש היתר ההפעלה תהיה בהתייעצות עם שר התיירות ולאחר קבלת חוות דעתה של הוועדה המקצועית:”

(2) פסקאות (1), (3), (5) ו-(11) – יימחקו;

(3) בפסקה (4) המלים ”המנועים וציוד העזר” – יימחקו;

(4) בפסקה (6) המלים ”ונוהל המבצעים שינהג” – יימחקו;

(5) אחרי פסקה (11) יבוא:

”(12) קיומו של נציג מוסמך בישראל מטעם בעל היתר ההפעלה, לקבלת כתבי בי דין.”

(4) בסעיף 5, בסעיף קטן (א) רישה ובסעיף קטן (ב), במקום ”שר התחבורה” יבוא ”המנהל”;

(5) סעיף 7 – בטל;

(6) בסעיף 8, בכל מקום במקום ”שר התחבורה” יבוא ”המנהל”;

(7) בסעיף 8א -

- (1) בסעיף קטן (א) במקום "שר התחבורה" יבוא "המנהל";
- (2) בסעיף קטן (ב), במקום פסקה (2) יבוא " (2) נציג המנהל";
- (3) בסעיף קטן (ג) אחרי "כל אחד מהמנויים בסעיף קטן (ב) יבוא "למעט המנוי בפסקה (2)";
- (8) סעיף 19 – בטל;

(9) בסעיף 22 במקום "שר התחבורה" יבוא "המנהל";

תיקון חוק רשות 80. בחוק רשות התעופה האזרחית, התשס"ה - 2005 -

התעופה האזרחית

(1) בסעיף 1, בהגדרת "דיני הטיס" במקום "חוק הטיס, 1927" יבוא "חוק הטיס, התשס"ט – 2009";

(2) אחרי סעיף 11 יבוא:

"תקנות לפי דיני 11א. לא יתקין השר תקנות מכוח סמכויותיו לפי דיני הטיס הטיס אלא אם כן הוצעו על ידי הרשות או נערכו לאחר התייעצות עימה."

(3) אחרי סעיף 13 יבוא:

"כינון קרן ותקנות 13א. (א) המנהל, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לקבוע כללים בדבר כינונה של קרן לבטיחות פעולתה התעופה האזרחית (להלן – הקרן) במסגרת הרשות.

(ב) המנהל יקבע בכללים, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, את סדרי פעולתה של הקרן.

מטרת הקרן 13ב. מטרת הקרן תהיה לקדם את בטיחות התעופה האזרחית בישראל.

שימוש בכספי הקרן 13ג. כספי הקרן ייועדו למטרותיה בלבד ויוצאו לפי נהלים שיורה עליהם המנהל.

מקורות נוספים 13ד. בנוסף על הכספים שיעמדו לרשות הקרן מתקציב הרשות ולפי סעיף 13ה, תהא הקרן רשאית לקבל כספים והקצבות מכל אדם לקידום מטרותיה ופעולותיה.

ייעוד קנסות 13ה. קנסות ועיצומים כספיים שהוטלו בשל עבירות או ועיצומים כספיים הפרות של דיני הטיס ישולמו לקרן."

תיקון חוק רשות שדות התעופה

בחוק רשות שדות התעופה, התשל"ז - 1977 -

(1) בסעיף 1, אחרי ההגדרה "כלי טיס" יבוא :

"רשות התעופה האזרחית" - רשות התעופה האזרחית במשרד התחבורה והבטיחות בדרכים שהוקמה לפי חוק רשות התעופה האזרחית, התשס"ה-2005 ;

(2) אחרי סעיף 5 יבוא :

רישוי שדות תעופה 5א. בנוסף על האמור בסעיף 5, הקמה והפעלה של שדות תעופה טעונים רישיון מאת מנהל רשות התעופה האזרחית ולעניין זה יחולו הוראות סעיף 29 לחוק הטיס, התשס"ט – 2009 ;

(3) בסעיף 6, אחרי "והכל באישור שר התחבורה" יבוא "שניתן לאחר התייעצות עם רשות התעופה האזרחית" ;

(4) בסעיף 27 -

(א) במקום "לשדות התעופה של הרשות ולתפעולם" יבוא "להקמה, ניהול והפעלה של שדות התעופה של הרשות" ;

(ב) אחרי "על פי בקשת הרשות, " יבוא "בהתייעצות עם רשות התעופה האזרחית" ;

(5) בסעיף 28, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא :

"(ג) תקנות לפי סעיף זה יותקנו לאחר התייעצות עם רשות התעופה האזרחית."

(6) בסעיף 29(א) אחרי "כל תקנות לפי סעיף קטן זה טעונות " יבוא "התייעצות עם רשות התעופה האזרחית ו" ;

(7) בסעיף 30 -

(1) בסעיף קטן (א), אחרי "באישור שר התחבורה" יבוא "שניתן לאחר התייעצות עם רשות התעופה האזרחית" ;

(2) בסעיף קטן (ב) אחרי "שר התחבורה" יבוא "בהתייעצות עם רשות התעופה האזרחית" ;

(8) בסעיף 31(א), אחרי "באישור שר התחבורה" יבוא "שניתן לאחר התייעצות עם רשות התעופה האזרחית" ;

(9) בסעיף 34(א) בסופו יבוא "אולם בכל הנוגע לנושאי בטיחות הטיס ובטחונו ובטחון שדה התעופה של הרשות – טעונה ההגדרה אישור שר התחבורה שניתן לאחר התייעצות עם רשות התעופה האזרחית."

(10) בסעיף 55(א) אחרי "בהתייעצות עם המועצה" יבוא "ועם רשות התעופה האזרחית";

ביטולים 82. בטלים -

(1) חוק הטיס, 1927;

(2) דבר המלך על הטיס במושבות (הטלת חוקים), 1937.

הוראת מעבר לענין 83. על אף האמור בסעיף 29 ובסעיף 5 לחוק רשות שדות התעופה, התשל"ז – רישוי שדות תעופה 1977 כנוסחו בסעיף 81(2) -

(1) יראו שדה תעופה שהופעל על ידי רשות שדות התעופה ערב תחילתו של חוק זה, כאילו ניתן לגבי הפעלתו רישיון מאת רשות התעופה האזרחית עד לתום שנתיים מיום תחילת חוק זה.

(2) יראו שדה תעופה שהקמתו אושרה ערב תחילת חוק זה כאילו ניתן לגבי הקמתו אישור רשות התעופה האזרחית.

הוראות מעבר 84. על אף האמור בסעיף 40, עובד הרשות שמונה לפי סעיף 10 לחוק הטיס, לענין מינוי מפקחים 1927²⁵ יראו אותו כאילו מונה למפקח לפי סעיף 40 ויחולו עליו הוראות סעיפים 41 ו-42.

הוראות מעבר 85. הקצאת מרחב הפיקוח התעופתי של ישראל לתעופה האזרחית או הצבאית לענין הקצאת המרחב האווירי ונתיבי התעופה לישראל ומעליה הם לפי המפורסם בפמ"ת ערב תחילת חוק זה, כל עוד לא הוחלט אחרת לפי סעיף 27.

תוספת**חלק א' - פעולה בלא רשיון או בניגוד לתנאי רשיון**

הרשיון	סכום העיצום	סכום העיצום
הכספי בשל ביצוע	הכספי בשל ביצוע	הכספי בשל ביצוע
הפעולה ללא	הפעולה בניגוד	לתנאי הרשיון
רשיון בתוקף		
1. רשיון למתן שירותי הוראת טיס -	50,000	10,000
2. רשיון לייצור של כלי טיס וחלקיהם וציוד תעופתי	100,000	20,000
3. רשיון לביצוע פעולות תיקון שיפוץ ותחזוקה לכלי טיס -	50,000	10,000
4. רשיון להפעלה מסחרית של כלי טיס -		
(1) שמשקלו המרבי המותר להמראה עולה על 5,700 ק"ג	100,000	20,000
(2) המוביל נוסעים , למעט בכלי טיס כאמור בפסקה (1)	60,000	12,000
(3) שאינו מנוי בפסקאות (1) ו-(2)	20,000	4,000
5. רשיון לשירותי תעבורה אווירית -	30,000	6,000
6. רשיון להפעלת שדה תעופה	50,000	10,000
7. רשיון להפעלת מנחת	5,000	1,000
8. אישור מיתקן עזר לניווט	20,000	4,000
9. תעודת כושר טיסה, תעודת רעש או תעודת פליטה ואוורור לכלי טיס בהפעלה מסחרית -		
המוביל נוסעים , למעט בכלי טיס כאמור בפסקה (1)	30,000	6,000
שאינו מנוי בפסקאות (1) ו-(2)	10,000	2,000

חלק ב' – הפרת הוראות המנהל

2,000	1. הפרת הוראות תעבורה אוירית לפי סעיף 36
	2. הפרת הוראת מנהל לפי סעיף 37 שהיא אחת מאלה -
8,000	(1) המורה לנקוט אמצעים שתכליתם הגנה על חי אדם
4,000	(2) המורה לנקוט אמצעים שתכליתם הגנה על רכוש
1,000	(3) המורה כללי התנהגות מקצועיים של עובד טיס
8,000	3. הפרת הוראת כושר אוירי לפי סעיף 35
	חלק ג' – אי מסירת מידע
2,000	אי מסירת מידע או דיווח שחובה למסור אותו לפי החוק